# DZIENNIK URZĘDOWY

## MINISTERSTWA SKARBU

Warszawa, dnia 20 lutego 1939 r.

**Nr 4**


## TREŚĆ DZIAŁU URZĘDOWEGO:

**ZARZĄDZENIE MINISTRA SKARBU:**



**OKÓLNIKI MINISTERSTWA SKARBU:**



**KOMUNIKATY MINISTERSTWA SKARBU:**



**OGŁOSZENIA.**

# 66

## ROZPORZĄDZENIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 25 stycznia 1939 r.

**o tymczasowym wprowadzeniu w życie postanowień traktatu handlowego pomiędzy Rzecząpospolitą Polską a Republiką Argentyńską.**

Na podstawie art. 52 ust. (2) ustawy konstytucyjnej postanawiam co następuje:

**Art. 1.** (1) Wprowadza się tymczasowo w życie postanowienia traktatu handlowego pomiędzy Rzecząpospolitą Polską a Republiką Argentyńską, podpisanego wraz z protokołem dodatkowym w Buenos Aires dnia 31 sierpnia 1938 r.

(2) Tekst powyższego traktatu i protokołu dodatkowego zawarty jest w załączniku do rozporządzenia niniejszego.

**Art. 2.** Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrom: Spraw Zagranicznych, Przemysłu i Handlu, Skarbu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych.

**Art. 3.** Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie piątego dnia po dniu ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*
Prezes Rady Ministrów: *Sławoj Składkowski*
Minister Spraw Zagranicznych: *Beck*
Minister Skarbu: *E. Kwiatkowski*
Minister Rolnictwa i Reform Rolnych: *J. Poniatowski*
Minister Przemysłu i Handlu: *Antoni Roman*

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 6 lutego 1939 r. Nr 9, poz. 45).

**Załącznik** do rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 25 stycznia 1939 r. Dz. Urz. Min. Sk. poz. 66).

## TRAKTAT HANDLOWY

**pomiędzy Rzecząpospolitą Polską i Republiką Argentyńską.**

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej i Prezydent Republiki Argentyńskiej, pragnąc ułatwić i rozwinąć możliwości mające na celu wzmożenie stosunków gospodarczych pomiędzy obu krajami, postanowili zawrzeć w tym celu Traktat Handlowy i mianowali swymi Pełnomocnikami:

Jego Ekscelencja Pan Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej, J. Eks. Pana Zdzisława Kurnikowskiego, Posła Nadzwyczajnego i Ministra Pełnomocnego Polski akredytowanego przy Rządzie Argentyńskim i J. Eks. Pana Doktora Franciszka Doleżala, Przewodniczącego Delegacji Polskiej, b. Podsekretarza Stanu, Członka Komitetu Ekonomicznego Ligi Narodów; i

Jego Ekscelencja Pan Prezydent Republiki Argentyńskiej, J. Eks. Pana José María Cantilo, Ministra Spraw Zagranicznych i Wyznań;

którzy, po wymienieniu swych pełnomocnictw uznanych za będące w dobrej i należytej formie, zgodzili się na postanowienia następujące:

Artykuł I.

a) Wysokie Układające się Strony zgadzają się przyznać sobie wzajemnie traktowanie bezwarunkowe i nieograniczone kraju największego uprzywilejowania odnośnie wszystkiego co się tyczy ceł i wszelkich opłat dodatkowych, sposobu ich pobierania, jako też przepisów, formalności i obciążeń, jakim mogą być poddane czynności przy odprawie celnej;

b) Produkty naturalne lub fabrykaty, pochodzące z jednej z Wysokich Układających się Stron, nie będą poddane, w żadnym wypadku, przy imporcie na terytorium drugiej Strony, w warunkach poprzednio wymienionych, cłom, opłatom lub obciążeniom odmiennym lub wyższym, ani też przepisom i formalnościom odmiennym lub uciążliwszym jak te, którym podlegają lub w przyszłości podlegałyby produkty tego samego rodzaju, pochodzące z jakiegokolwiek kraju trzeciego;

c) Produkty naturalne lub fabrykaty eksportowane z terytorium jednej z Wysokich Układających się Stron przeznaczone dla terytorium drugiej Strony, nie będą poddane w żadnym wypadku, na podstawie tych samych warunków, cłom, opłatom lub obciążeniom odmiennym lub wyższym, ani też przepisom lub formalnościom odmiennym lub uciążliwszym jak te, którym podlegają lub w przyszłości podlegałyby tego samego rodzaju produkty przeznaczone dla terytorium jakiegokolwiek innego kraju;

d) Wszelkie korzyści, ułatwienia, przywileje i immunitety, które zostały udzielone lub w przyszłości zostałyby udzielone przez jedną z obu Wysokich Układających się Stron, w sprawach poprzednio wymienionych, w stosunku do produktów naturalnych lub fabrykatów pochodzących z jakiegokolwiek innego kraju, będą zastosowane bezzwłocznie i bez kompensaty, w odniesieniu do tego samego rodzaju produktów drugiej Wysokiej Układającej się Strony, lub przeznaczonych dla terytorium tejże Strony;

e) Wyłącza się z postanowień ustalonych w niniejszym Traktacie, ułatwienia, których się udziela, lub które mogłyby być udzielone później przez jedną z Wysokich Układających się Stron państwom granicznym celem ułatwienia obrotu granicznego, jako też tych które wynikałyby z Unii Celnej zawartej później przez jedną z Wysokich Układających się Stron.

Artykuł II.

Bezwarunkowe i nieograniczone traktowanie kraju największego uprzywilejowania udziela się również w przedmiocie żeglugi.

Artykuł III.

Zakazy lub ograniczenia przywozu lub wywozu, wprowadzone lub które będą wprowadzone w życie dla jakichkolwiek przyczyn na terytorium celnym jednej z Wysokich Układających się Stron, nie będą stosowane do handlu drugiej Strony jak li tylko w wypadku, gdyby te zakazy lub ograniczenia tyczyły się wszystkich innych krajów.

Zostają wyłączone z zobowiązania zawartego w ustępie poprzednim te środki, które każda z Wysokich Układających się Stron widziałaby się zmuszoną zastosować, a które dotyczyłyby:

a) bezpieczeństwa publicznego;

b) handlu bronią, amunicją i materiałem wojennym;

c) ochrony zdrowia publicznego, jak również ochrony zdrowia zwierząt i roślin od chorób, owadów i szkodliwych pasożytów;

d) obrony własności narodowej artystycznej, historycznej albo archeologicznej;

e) monopolów państwowych, które istnieją obecnie lub mogą być w przyszłości ustanowione;

f) wywozu złota i srebra w monetach lub w kruszcu; oraz

g) w końcu i w sposób ogólny zarządzeń fiskalnych lub policyjnych, przeznaczonych do rozciągnięcia na produkty cudzoziemskie postępowania stosowanego wewnątrz kraju w odniesieniu do tego samego rodzaju produktów krajowych.

Artykuł IV.

Obywatele każdej z Wysokich Układających się Stron będą korzystali na terytorium drugiej z traktowania kraju najbardziej uprzywilejowanego, w szczególności co się tyczy ich sytuacji prawnej, podróży, pobytu, osiedlenia i wykonywania handlu i przemysłu, wykonywania zawodu agentów handlowych i komiwojażerów i wszystkich praw i interesów, które z tego wynikają, bez naruszenia ustaw, przepisów i zarządzeń kraju.

Spółki cywilne, handlowe, przemysłowe, finansowe, żeglugowe i inne o charakterze gospodarczym, utworzone legalnie, zgodnie z ustawami i przepisami każdej Układającej się Strony, korzystać będą z traktowania kraju najbardziej uprzywilejowanego.

Artykuł V.

Produkty naturalne i fabrykaty pochodzące z jednej z Wysokich Układających się Stron, wprowadzone na terytorium drugiej, nie będą podlegać w żadnym wypadku opłatom wewnętrznym od sprzedaży, obiegu lub spożycia, wyższym lub uciążliwszym niż te, które obciążają produkty tego samego rodzaju pochodzące z jakiegokolwiek kraju trzeciego.

Artykuł VI.

Produkty naturalne lub fabrykaty pochodzące z jednej z Wysokich Układających się Stron i przechodzące tranzytem przez terytorium drugiej, nie będą podlegać żadnej opłacie tranzytowej, czy to w wypadku tranzytu bezpośredniego, czy też jeśli w czasie tranzytu będą musiały być przeładowywane lub wyładowywane, składowane i z powrotem załadowywane. Towary lub produkty te w żadnym wypadku i z żadnego powodu nie będą podlegały traktowaniu mniej uprzywilejowanemu niż przyznanemu produktom i towarom przechodzącym tranzytem, pochodzącym z jakiegokolwiek państwa trzeciego.

Powyższe zwolnienie nie będzie się rozciągało na różne opłaty pobierane celem pokrycia istotnych wydatków związanych z tranzytem, jako to składowanie, przeładowywanie, stawki kolejowe lub rzeczne, opłaty statystyczne i podobne; jednak w żadnym wypadku te opłaty nie będą wyższe od tych, które mogłyby być pobierane od produktów i towarów jakiegokolwiek państwa trzeciego.

Artykuł VII.

Celem zabezpieczenia i stwierdzenia pochodzenia towarów importowanych, władze jednego i drugiego kraju będą mogły wymagać, aby te towary przychodziły zaopatrzone w świadectwa pochodzenia wystawione i wizowane przez władze lub instytucje, które wyznaczy kraj importujący.

Artykuł VIII.

Rząd Polski, do którego należy prowadzenie spraw zagranicznych Wolnego Miasta Gdańska, zgodnie z artykułem 104 Traktatu Wersalskiego i z artykułami 2 i 6 Konwencji Paryskiej z dnia 9 listopada 1920 r., pomiędzy Polską

i Wolnym Miastem Gdańskiem, zastrzega sobie prawo oświadczenia, że Wolne Miasto jest Stroną Układającą się w niniejszym Traktacie i że przyjmuje zobowiązania oraz nabywa prawa z niego wypływające.

To zastrzeżenie nie stosuje się do postanowień niniejszego Traktatu, które Rzeczpospolita Polska zaciągnęła co się tyczy Wolnego Miasta Gdańska, zgodnie z jej prawami wynikającymi z odpowiednich traktatów.

Artykuł IX.

Niniejszy Traktat będzie ratyfikowany zgodnie z postępowaniem Konstytucyjnym każdej z Wysokich Układających się Stron i wymiana ich ratyfikacyj będzie dokonana w Warszawie, w możliwie najkrótszym czasie.

Niniejszy Traktat zawarty jest co najmniej na jeden rok licząc od daty następującej w trzydzieści dni od dnia wymiany jego dokumentów ratyfikacyjnych oraz będzie przedłużony na następujące okresy roczne, o ile nie zostanie wypowiedziany na trzy miesiące przed ich upływem.

Na dowód czego wymienieni wyżej Pełnomocnicy podpisują Traktat niniejszy, sporządzony w dwóch egzemplarzach w językach polskim i hiszpańskim, przy czym oba są jednakowo ważne i wyciskają na nim swe odnośne pieczęcie w mieście Buenos Aires, dnia trzydziestego pierwszego sierpnia tysiąc dziewięćset trzydziestego ósmego roku.

L. S. *Zdzisław Kurnikowski*
L. S. *Franciszek Doleżal*
L. S. *José María Cantilo*

## PROTOKÓŁ DODATKOWY.

Rząd Rzeczypospolitej Polskiej i Rząd Republiki Argentyńskiej zgodziły się na następujące postanowienia dodatkowe do Traktatu Handlowego, podpisanego dziś między obu krajami:

1. Stawki celne polskie na następujące towary pochodzące i przychodzące z obszaru celnego argentyńskiego nie będą wyższe w czasie trwania niniejszego Protokołu od cyfr ustalonych poniżej:

| Pozycja polskiej taryfy celnej | Wyszczególnienie towarów | Stawki celne od kwintala |
|---|---|---|
| Ex 53 | Jabłka świeże we wszelkiego rodzaju opakowaniu po 20 kg i poniżej, przywiezione przez porty polskiego obszaru celnego. | 35 złotych w okresie od 15 marca do 31 lipca |
| Ex 57 p. 1 | Winogrona świeże w opakowaniu po 10 kg i poniżej, przywożone przez porty polskiego obszaru celnego. | 40 złotych w okresie od 15 lutego do 31 maja |

2. Niniejszy Protokół Dodatkowy będzie ratyfikowany zgodnie z postępowaniem Konstytucyjnym każdej z Układających się Stron i wymiana ich ratyfikacji będzie dokonana w Warszawie, w możliwie najkrótszym czasie. Wejdzie w życie i wygaśnie równocześnie z Traktatem Handlowym polsko-argentyńskim dziś podpisanym.

Na dowód czego odnośni Pełnomocnicy należycie do tego upoważnieni podpisują i pieczętują niniejszy Protokół sporządzony w dwóch egzemplarzach w językach polskim i hiszpańskim, przy czym oba są jednakowo ważne, w mieście Buenos Aires dnia trzydziestego pierwszego sierpnia tysiąc dziewięćset trzydziestego ósmego roku.

L. S. *Zdzisław Kurnikowski*
L. S. *Franciszek Doleżal*
L. S. *José María Cantilo*[1]

## 67

## ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 24 stycznia 1939 r.

**o zakazie używania francuskich nazw regionalnych dla produktów winnych.**

Na podstawie art. 4 ust. (3) ustawy z dnia 2 sierpnia 1926 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. R. P. z 1930 r. Nr 56, poz. 467) i w myśl art. 19 traktatu handlowego i nawigacyjnego pomiędzy Rzecząpospolitą Polską a Republiką Francuską z dnia 22 maja 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 54, poz. 423) zarządza się co następuje:

**§ 1.** (1) Nie wolno oznaczać produktów winnych, nie pochodzących z Francji, a wytwarzanych lub znajdujących się w handlu na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej, wymienionymi w § 2 regionalnymi nazwami pochodzenia, chronionymi prawnie we Francji.

(2) Zakaz używania tych francuskich nazw regionalnych obowiązuje nawet wówczas, gdyby zaznaczone było prawdziwe pochodzenie produktów winnych lub gdyby nazwom towarzyszyły pewne określenia, że te produkty winne nie są pochodzenia francuskiego lub że są

produktami winnymi tego „typu", „rodzaju", bądź na ten „sposób" wyrabianymi.

(3) Ochronie podlegają francuskie nazwy regionalne zarówno w oryginalnej pisowni francuskiej lub w innej, jak też w tłumaczeniu.

§ 2. Do francuskich nazw regionalnych, podpadających pod przepis § 1, należą:

a) w zakresie win:

**z Alzacji:**

1) „Vin d'Alsace" (bądź pod tą nazwą, bądź z dodaniem nazwy gminy),
2) „Kaeferkopf",
3) „Sonnenglanz",

**z Burgundii:**

4) „Aloxe-Corton",
5) „Auxey-Duresses",
6) „Beaujolais",
7) „Beaune",
8) „Blagny",
9) „Bonnes-Mares",
10) „Bourgogne",
11) „Bourgogne Aligoté",
12) „Bourgogne Ordinaire",
13) „Bourgogne Grand Ordinaire",
14) „Bourgogne Passe-tout-Grains",
15) „Brouilly",
16) „Chablis",
17) „Chablis Grand Cru",
18) „Chambertin",
19) „Chambertin Clos de Bèze",
20) „Chapelle - Chambertin",
21) „Charmes - Chambertin",
22) „Gevrey - Chambertin",
23) „Griottes - Chambertin",
24) „Latricierès - Chambertin",
25) „Mazis - Chambertin",
26) „Mazoyères - Chambertin",
27) „Ruchottes - Chambertin",
28) „Cheilly-les-Maranges",
29) „Chenas",
30) „Chiroubles",
31) „Chorey-les-Beaune",
32) „Clos de la Roche",
33) „Clos Saint-Denis",
34) „Corton",
35) „Corton Charlemagne",
36) „Charlemagne",
37) „Cotes de Beaune",
38) „Dezize-les-Maranges",
39) „Echezeaux",
40) „Grands Echezeaux",
41) „Fixin",
42) „Flagey-Echezeaux",
43) „Fleurie",
44) „Juliénas",
45) „Ladoix",
46) „Mâcon",
47) „Mercurey",
48) „Meursault",
49) „Montagny",
50) „Monthélie",
51) „Montrachet",
52) „Bâtard Montrachet",
53) „Chassagne - Montrachet",
54) „Chevalier - Montrachet",
55) „Puligny - Montrachet",
56) „Morey-Saint-Denis",
57) „Morgon",
58) „Moulin-à-Vent",
59) „Musigny",
60) „Chambolle Musigny",
61) „Nuits" lub „Nuits-St-Georges",
62) „Pernand-Vergelesses",
63) „Pinot Chardonnay Mâcon",
64) „Pommard",
65) „Pouilly-Fuissé",
66) „Pouilly-sur Loire",
67) „Romanée",
68) „Romanée Conti",
69) „Romanée St-Vivant",
70) „La Tâche",
71) „Richebourg",
72) „Vosne-Romanée",
73) „St-Aubin",
74) „Sampigny-les-Maranges",
75) „Santenay",
76) „Savigny",
77) „Vougeot",
78) „Clos-de-Vougeot",
79) „Vins Fins de la Côte de Nuits",
80) „Volnay",

**z Okręgu Bordeaux:**

81) „Barsac",
82) „Blaye" lub „Blayais",
83) „Côtes de Blaye",
84) „Premières Côtes de Blaye",
85) „Bordeaux",
86) „Côtes de Bordeaux St-Macaire",
87) „Premières Côtes de Bordeaux",
88) „Ste-Foy Bordeaux",
89) „Bourg",
90) „Côtes de Bourg",
91) „Bourgeais",
92) „Cérons",
93) „Entre-deux-Mers",
94) „Fronsac",
95) „Côtes de Fronsac",
96) „Graves",
97) „Graves de Vayres",
98) „Haut Médoc",
99) „Listrac",
100) „Loupiac",
101) „Margaux",
102) „Médoc",
103) „Moulis",
104) „Néac",
105) „Pauillac",
106) „Pomerol",
107) „Lalande de Pomerol",
108) „Sainte-Croix-du Mont",
109) „St-Emilion",
110) „Lussac St-Emilion",
111) „Montagne-St-Emilion",
112) „Parsac-St-Emilion",
113) „Puisseguin-St-Emilion",
114) „Sables St-Emilion",

115) „St-Georges-St-Emilion",
116) „St-Estèphe",
117) „St-Julien",
118) „Sauternes",

**z Okręgu Centralnego:**

119) „Anjou",
120) „Anjou-Saumur",
121) „Bourgueil",
122) „St. Nicolas de Bourgueil",
123) „Chinon",
124) „Côteaux du Layon",
125) „Jasnières",
126) „Muscadet",
127) „Muscadet des Coteaux de la Loire",
128) „Muscadet de Sèvre-et-Maine",
129) „Quinoy",
130) „Reuilly",
131) „Sancerre",
132) „Saumur",
133) „Touraine",
134) „Vouvray".

**z Okręgu Côtes-du-Rhône:**

135) „Châteaux Grillet",
136) „Châteauneuf-du-Pape",
137) „Clairette de Die",
138) „Cornas",
139) „Côtes du Rhône",
140) „Côtes Rôtie",
141) „Crozes Hermitage",
142) „Hermitage",
143) „St-Peray",
144) „Tavel",

**z miejscowości o różnych nazwach:**

145) „Arbois",
146) „Banyuls",
147) „Bergerac",
148) „Blanquette de Limoux",
149) „Cassis",
150) „Champagne",
151) „Château Chalon",
152) „Côtes d'Agly",
153) „Côtes de Duras",
154) „Côtes de Haut-Roussillon",
155) „Côtes du Jura",
156) „Frontignan",
157) „Gaillac",
158) „Gaillac Premières Côtes",
159) „Grand Roussillon",
160) „Jurançon",
161) „L'Etoile",
162) „Maury",
163) „Monbazillac",
164) „Montravel",
165) „Cotes de Montravel",
166) „Haut Montravel",
167) „Rivesaltes",
168) „Corbières",
169) „Minervois",
170) „Seyssel",
171) „Villaudric",
172) „Vin de Cahors",

b) w zakresie pozostałych produktów winnych:

173) „Armagnac",
174) „Bas Armagnac",
175) „Haut Armagnac",
176) „Tenarèze",
177) „Cognac",
178) „Grande Champagne",
179) „Petite Champagne",
180) „Fine Champagne",
181) „Borderies",
182) „Fins Bois",
183) „Bons Bois".

**§ 3.** Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrom Sprawiedliwości oraz Przemysłu i Handlu.

**§ 4.** (1) Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie po upływie dni 30 od dnia ogłoszenia.

(2) Z dniem wejścia w życie rozporządzenia niniejszego traci moc obowiązującą rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 20 lutego 1929 r. o zakazie używania francuskich nazw regionalnych (Dz. U. R. P. Nr 16, poz. 136).

Prezes Rady Ministrów: *Sławoj Składkowski*
Minister Sprawiedliwości: *W. Grabowski*
Minister Przemysłu i Handlu: *Antoni Roman*

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 6 lutego 1939 r. Nr 9, poz. 46).

## 68

## ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 24 stycznia 1939 r.

**o obowiązkach osób fizycznych i prawnych oraz władz i instytucyj w dziedzinie przygotowania personelu obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej w czasie pokoju.**

Na podstawie art. 5 pkt 1, 11 i 14 oraz art. 6 ustawy z dnia 15 marca 1934 r. o obronie przeciwlotniczej i przeciwgazowej (Dz. U. R. P. Nr 80, poz. 742) zarządza się co następuje:

### Rozdział I.

### Przepisy ogólne.

**§ 1.** Obowiązek w dziedzinie przygotowania personelu obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej, w rozumieniu rozporządzenia niniejszego, polega na zorganizowaniu, przysposobieniu, wyposażeniu w sprzęt oraz przeprowadzaniu ćwiczeń, próbnych pogotowi i alarmów tego personelu.

**§ 2.** Personelem obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej, w rozumieniu rozporządzenia niniejszego, są osoby, wyznaczone na podstawie

zgłoszenia ochotniczego lub z urzędu do organów obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej:

1) osiedli, jako całości,

2) budowli, mających znaczenie publiczne,

3) domów mieszkalnych.

**§ 3.** (1) Do osób, zgłaszających się ochotniczo, stosuje się przepisy rozporządzenia niniejszego.

(2) Szczegółowe przepisy, dotyczące zgłoszeń ochotniczych, wyda Minister Spraw Wewnętrznych.

**§ 4.** Nie mogą być wyznaczane do organów obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej osoby:

1) powołane do czynnej służby wojskowej;

2) obowiązane do służby wojskowej w rezerwie;

3) posiadające karty mobilizacyjne;

4) przydzielone, na podstawie ochotniczego zgłoszenia, do jednostek Polskiego Czerwonego Krzyża, przeznaczonych dla wojska;

5) korzystające z prawa zakrajowości oraz zawodowy personel obcych urzędów konsularnych i członkowie ich rodzin, jeżeli posiadają obywatelstwo państwa wysyłającego — z zastrzeżeniem wzajemności;

6) więźniowie.

**§ 5.** (1) Osoby, wyznaczone do organów obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej, obowiązane są:

1) stawić się przed komisjami poborowymi lub do specjalnych badań lekarskich;

2) odbyć przysposobienie w zakresie obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej;

3) stawić się, w razie powołania, do ćwiczeń obrony przeciwlotniczej, organizowanych bądź dla całych osiedli lub ich części, bądź też tylko dla organów obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej, jak również w razie zarządzenia próbnych pogotowi i alarmów;

4) pełnić funkcje w wyznaczonych organach obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej.

(2) Obowiązek, wymieniony w pkt 1), dotyczy wyłącznie osób, wyznaczonych do organów obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej osiedli.

**§ 6.** Nie mogą być powoływane do wykonania obowiązków, wynikających z rozporządzenia niniejszego, osoby, które odbywają w tym samym czasie:

1) służbę pracy w junackich hufcach pracy, utworzonych dekretem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 września 1936 r. o służbie pracy młodzieży (Dz. U. R. P. Nr 72, poz. 515) lub w innych organizacjach, przewidzianych w art. 79 ustawy z dnia 9 kwietnia 1938 r. o powszechnym obowiązku wojskowym (Dz. U. R. P. Nr 25, poz. 220);

2) przysposobienie do pomocniczej służby wojskowej, ćwiczenia w ramach uzupełniającej służby wojskowej lub zastępczy obowiązek wojskowy, przewidziane w art. 103, 107 i 146 ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym.

**§ 7.** Obowiązek przysposobienia, określony w § 5 ust. (1) pkt 2), polega na:

1) zasadniczym przysposobieniu w szkołach wszystkich typów i stopni,

2) uzupełnianiu zasadniczego przysposobienia na periodycznie organizowanych kursach, obozach lub odprawach.

**§ 8.** Programy zasadniczego przysposobienia oraz czas trwania tego przysposobienia ustali Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w porozumieniu z właściwymi ministrami.

**§ 9.** (1) Uzupełnianie przysposobienia przeprowadzają stowarzyszenia wyższej użyteczności, w zakresie ustalonym rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 29 stycznia 1937 r. o przygotowaniu w czasie pokoju obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej Państwa (Dz. U. R. P. Nr 10, poz. 73), oraz inne stowarzyszenia i instytucje, specjalnie upoważnione do tego przez właściwe władze.

(2) Łączny czas uzupełniania przysposobienia nie może przekraczać 14 dni rocznie, nie wliczając dni świątecznych i czasu przejazdu powołanych.

(3) Uzupełnianie przysposobienia przeprowadza się według programów, opracowanych na podstawie zarządzeń właściwych ministrów oraz zgodnie z planem, ustalanym na każdy rok kalendarzowy przez właściwe wojewódzkie władze administracji ogólnej w porozumieniu z innymi właściwymi władzami rządowymi, podległymi bezpośrednio władzom centralnym.

(4) Stowarzyszenia i instytucje, wymienione w ust. (1), przeprowadzające uzupełnianie przysposobienia, pokrywają, w ramach swych budżetów, koszty:

1) niezbędnego sprzętu ćwiczebnego i pomocy naukowych;

2) materiałów używanych przy pokazach i ćwiczeniach;

3) wynagrodzenia wykładowców i sił pomocniczych.

**§ 10.** Sposób wykonania obowiązków, przewidzianych w §§ 5 i 7, ustalają właściwi ministrowie, każdy w zakresie, przewidzianym w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 29 stycznia 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 10, poz. 73).

## Rozdział II.

## Osiedla.

**§ 11.** Do organów obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej osiedli mogą być wyznaczane z urzędu osoby płci męskiej w wieku od ukończonych lat 16 do ukończonych lat 60 oraz płci żeńskiej w wieku od ukończonych lat 17 do ukończonych lat 50, zamieszkujące w Państwie Polskim.

§ 12. (1) Osoby, wyznaczone do organów obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej osiedli, pełnią obowiązki, określone w § 5 oraz § 7 pkt 2), na podstawie wezwań właściwych zarządów gmin.

(2) Wezwanie powinno być skierowane do oznaczonej osoby oraz podpisane przez przełożonego gminy.

(3) Wezwania dokonywa się przez wysłanie karty powołania, w której należy podać:

1) podstawę prawną wezwania;

2) miejsce i czas (dzień, godzinę) stawiennictwa;

3) cel wezwania;

4) przypuszczalny okres czasu, na który wzywa się;

5) pouczenie o skutkach prawnych niestawiennictwa.

(4) Na odwrocie karty powołania należy podać treść §§ 14 i 15, z zaznaczeniem, że jeżeli wezwany podlega zwolnieniu na podstawie § 14, powinien donieść o tym niezwłocznie pisemnie lub ustnie władzy wzywającej, przedstawiając jednocześnie odpowiednie zaświadczenie (§ 15).

§ 13. Nie mogą być wyznaczani do organów obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej osiedli:

1) duchowni wyznania katolickiego, którzy otrzymali święcenia;

2) zakonnicy wyznania katolickiego, którzy złożyli śluby zakonne;

3) uczniowie seminariów katolickich i nowicjusze zakonów oraz zgromadzeń katolickich;

4) duchowni i zakonnicy innych przez Państwo uznanych wyznań chrześcijańskich, którzy otrzymali wyższe święcenia lub złożyli uroczyste śluby zakonne;

5) nowicjusze klasztorów prawosławnych;

6) zatwierdzeni przez władzę państwową rabini i podrabini;

7) duchowni innych uznanych przez Państwo wyznań niechrześcijańskich;

8) posłowie na Sejm i senatorowie;

9) funkcjonariusze Policji Państwowej, Straży Granicznej oraz więziennej;

10) pracownicy przedsiębiorstw państwowych: „Polskie Koleje Państwowe" i „Polska Poczta, Telegraf i Telefon" oraz pracownicy przedsiębiorstw: „Polska Akcyjna Spółka Telefoniczna" i Spółki Akcyjnej „Polskie Radio";

11) pracownicy polskich przedsiębiorstw regularnej komunikacji powietrznej oraz pracownicy lotnisk, otwartych do użytku publicznego, jak również pracownicy obsługujący urządzenia, przeznaczone do utrzymywania bezpieczeństwa i porządku żeglugi powietrznej;

12) cudzoziemcy, z zastrzeżeniem wzajemności.

§ 14. (1) Od obowiązków, wynikających z wyznaczenia do organów obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej osiedli, należy zwolnić:

1) osoby, uznane za niezdolne do pełnienia obowiązków w organach obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej osiedli wskutek choroby bądź ułomności fizycznej lub psychicznej;

2) kobiety w drugiej połowie ciąży i przez 6 tygodni po odbyciu porodu;

3) matki i inne kobiety, sprawujące pieczę macierzyńską nad dziećmi w wieku do ukończonych lat 13;

4) uczniów szkół (kursów) wojskowego przysposobienia specjalnego.

(2) Od obowiązków, określonych w ust. (1), mogą być zwolnieni:

1) funkcjonariusze państwowi i pracownicy kontraktowi, zatrudnieni w urzędach państwowych;

2) sędziowie i prokuratorzy sądów powszechnych oraz sędziowie sądów szczególnych;

3) nauczyciele oraz pomocnicze siły naukowe szkół wyższych;

4) nauczyciele stali innych szkół;

5) pracownicy państwowych przedsiębiorstw, zakładów i instytucyj;

6) funkcjonariusze samorządowi oraz pracownicy samorządowych instytucyj i przedsiębiorstw;

7) pracownicy instytucyj ubezpieczeń społecznych;

8) pracownicy stowarzyszeń wyższej użyteczności;

9) pracownicy prywatnych instytucyj i przedsiębiorstw, pracujących na rzecz obrony Państwa;

10) pracownicy budowli, mających znaczenie publiczne, wyznaczeni do organów obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej tych budowli;

11) studenci szkół akademickich oraz prywatnych szkół wyższych, istniejących na mocy ustawy z dnia 22 lutego 1937 r. o prywatnych szkołach wyższych (Dz. U. R. P. Nr 13, poz. 89);

12) młodzież wszystkich szkół średnich oraz zakładów kształcenia nauczycieli.

§ 15. Zwolnienie osób, wymienionych w § 14, przeprowadza:

1) właściwy zarząd gminy:

a) w stosunku do osób, wymienionych w ust. (1) pkt 1) — na podstawie zaświadczenia komisji poborowej lub organów, powołanych do przeprowadzania specjalnych badań lekarskich (§ 20),

b) w stosunku do kobiet, wymienionych w ust. (1) pkt 2) — na podstawie zaświadczenia lekarza, akuszerki, pielęgniarki, administracji domu lub sołtysa,

c) w stosunku do kobiet, wymienionych w ust. (1) pkt 3) — na podstawie zaświadczenia administracji domu, sołtysa lub zapisów w rejestrze mieszkańców,

d) w stosunku do uczniów, wymienionych w ust. (1) pkt 4) — na podstawie zaświadczenia dyrekcji szkoły (komendy kursu),

e) w stosunku do studentów, wymienionych w ust. (2) pkt 11) — na podstawie zaświadczenia władz szkolnych, stwierdzającego, że powołanie w ustalonym terminie odbije się ujemnie na toku nauki, pracach laboratoryjnych lub seminaryjnych studenta,

f) w stosunku do młodzieży, wymienionej w ust. (2) pkt 12) — na podstawie zaświadczenia dyrekcji szkoły;

2) właściwa powiatowa władza administracji ogólnej:

a) w stosunku do osób, wymienionych w ust. (2) pkt 1)—9) — na podstawie zaświadczenia ich władz przełożonych lub nadzorczych, stwierdzającego, że powołanie danej osoby w ustalonym terminie może odbić się ujemnie na toku urzędowania lub pracach w danym urzędzie, szkole, instytucji lub przedsiębiorstwie,

b) w stosunku do pracowników, wymienionych w ust. (2) pkt 10) — na podstawie zaświadczenia władz przełożonych tych pracowników, stwierdzającego wyznaczenie danego pracownika do organów obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej budowli.

**§ 16.** (1) Osoby, powołane celem uzupełnienia przysposobienia (§ 7 pkt 2)) oraz na ćwiczenia, próbne pogotowia i alarmy (§ 5 ust. (1) pkt 3)) do miejscowości, oddalonej więcej niż 5 km od miejsca ich zamieszkania lub pobytu, mają prawo do otrzymania wyżywienia i zakwaterowania według norm, ustalonych przez Ministra Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrami Spraw Wojskowych i Skarbu. Jeżeli powołanie to pociągnie za sobą nadto utratę zarobków, służy powołanym zasiłek według norm, przyznawanych rodzinom osób, powołanych na ćwiczenia wojskowe.

(2) Osobom, określonym w ust. (1), oraz osobom, które będą musiały być poddane badaniom lekarskim w miejscowościach poza ich miejscem zamieszkania lub pobytu, odległych co najmniej o 5 km, służy zwrot kosztów przejazdu koleją lub innymi środkami komunikacyjnymi. Tryb postępowania w tym zakresie ustali Minister Spraw Wewnętrznych.

**§ 17.** Osoby, poddane uzupełnieniu przysposobienia w miejscu swego zamieszkania, w razie utraty zarobku otrzymują zasiłek według norm, przewidzianych w § 16 ust. (1).

**§ 18.** (1) Funkcjonariusze państwowi, pozostający w publicznoprawnym stosunku służbowym oraz pracownicy umowni, stale zatrudnieni w służbie państwowej, w państwowych przedsiębiorstwach, zakładach i instytucjach, w związkach samorządowych, w samorządowych instytucjach i przedsiębiorstwach, w instytucjach i przedsiębiorstwach bankowych, w instytucjach ubezpieczeń społecznych oraz w stowarzyszeniach wyższej użyteczności, zachowują prawo do uposażenia lub wynagrodzenia, przez czas odbywania uzupełniającego przysposobienia, ćwiczeń, próbnych pogotowi i alarmów.

(2) Do funkcjonariuszów tych i pracowników nie stosuje się przepisów § 17.

**§ 19.** Powołanie do wykonania obowiązków, wynikających z wyznaczenia pracownika do organów obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej osiedli, uważa się za równoznaczne z powołaniem na przeszkolenie wojskowe w rozumieniu art. 134 ust. (2) ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym.

**§ 20.** (1) Zdolność fizyczną osób w wieku poborowym do pełnienia funkcyj w organach obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej osiedli określają z urzędu komisje poborowe na podstawie specjalnych przepisów, wydanych przez Ministra Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrami: Spraw Wojskowych, Spraw Wewnętrznych i Skarbu.

(2) Zdolność fizyczną osób, które zgłosiły się ochotniczo, mężczyzn w wieku przedpoborowym i mężczyzn, którzy wyszli z wieku poborowego, oraz kobiet, określa się w drodze specjalnych badań lekarskich, w myśl przepisów, wydanych przez Ministra Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

(3) Od orzeczeń, wydanych w myśl ust. (1) i (2), służy odwołanie na zasadach, które określą przepisy, wymienione w tych ustępach.

**§ 21.** Osoba, uznana za zdolną do wykonywania czynności w organach obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej osiedli na podstawie badań, przewidzianych w § 20, może być, na zarządzenie właściwej powiatowej władzy administracji ogólnej, ponownie poddana tym badaniom, jeżeli po pierwszym badaniu wskutek choroby lub kalectwa stała się przypuszczalnie trwale niezdolną do wykonywania tych czynności.

**§ 22.** Osoba, która wskutek choroby lub kalectwa nie może zgłosić się do wykonania obowiązków, przewidzianych w § 5, winna przedstawić świadectwo lekarza urzędowego; w razie braku lekarza urzędowego w miejscu pobytu tej osoby należy przedstawić świadectwo innego lekarza, jeżeli zaś lekarza nie ma wcale w tej miejscowości — zaświadczenie właściwego zarządu gminy lub sołtysa.

**§ 23.** (1) Powiatowe władze administracji ogólnej mają obowiązek podawania właściwym komendantom rejonów uzupełnień wykazów osób, podlegających powszechnemu obowiązkowi wojskowemu, a wyznaczonych do pełnienia funkcyj kierowniczych w organach obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej osiedli.

(2) Tryb postępowania w tym zakresie ustali Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych.

§ 24. Obowiązek zarządów gmin w dziedzinie przygotowania personelu organów obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej osiedli polega na:

1) wyznaczaniu odpowiedniej ilości osób do tych organów;

2) zgłaszaniu do właściwych powiatowych władz administracji ogólnej personelu, wyznaczonego do tych organów;

3) pokrywaniu kosztów:

a) wynikających z przepisów §§ 16 i 17,

b) związanych z zaopatrzeniem organów obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej osiedli w niezbędny sprzęt, środki i urządzenia, potrzebne tym organom do sprawowania ich czynności, stosownie do zarządzeń, wydanych w myśl § 10 ust. (1) rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29 stycznia 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 10, poz. 73),

c) związanych z dostarczeniem środków przewozowych do przewożenia ludzi i sprzętu organów obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej osiedli w czasie ćwiczeń, próbnych pogotowi i alarmów;

4) bezpłatnym dostarczaniu odpowiedniego lokalu, potrzebnego do przeprowadzania uzupełnienia przysposobienia osób, wyznaczonych do organów obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej osiedli.

§ 25. Stowarzyszenia wyższej użyteczności, powołane do współpracy w przygotowaniach obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej Państwa, pokrywają częściowo i w ramach swych budżetów oraz w wysokościach, ustalanych przez właściwych ministrów w rocznych planach zaopatrzenia koszty, związane z zaopatrywaniem organów obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej osiedli w niezbędny sprzęt, środki i urządzenia.

## Rozdział III.

## Budowle mające znaczenie publiczne.

§ 26. (1) Obowiązek należenia do organów obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej budowli, mających znaczenie publiczne, ciąży na wszystkich pracownikach danych budowli oraz osobach, zamieszkałych na ich terenie.

(2) Przez budowle, mające znaczenie publiczne, rozumie się: świątynie, szpitale, urzędy, szkoły, archiwa, muzea, teatry, zakłady przemysłowe, górnicze, użyteczności publicznej, ubezpieczeń, instytucje i przedsiębiorstwa bankowe, domy handlowe i towarowe itp. zajmujące daną budowlę w całości lub w przeważającej części.

§ 27. Do osób, wymienionych w § 26 ust. (1), stosuje się odpowiednio przepisy § 14 ust. (1) i § 19.

§ 28. Sposób wzywania osób, wyznaczonych do organów obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej budowli, mających znaczenie publiczne, do uzupełnienia przysposobienia, ćwiczeń, próbnych pogotowi i alarmów, określają władze właściwe dla danych budowli (§ 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29 stycznia 1937 r. — Dz. U. R. P. Nr 10, poz. 73) w porozumieniu z władzami administracji ogólnej.

§ 29. Właściciele, dzierżawcy lub sprawujący zarząd budowli, mających znaczenie publiczne, są obowiązani do:

1) wyznaczania, na podstawie zarządzeń władz właściwych dla danych budowli (§ 28) odpowiedniej ilości pracowników oraz osób zamieszkałych na terenie tych budowli do organów obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej;

2) zawiadamiania właściwych władz o wyznaczeniu personelu do organów obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej budowli;

3) wypłacania normalnych wynagrodzeń za pracę pracownikom, wyznaczonym do organów obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej budowli w razie powołania ich do uzupełnienia przysposobienia lub pełnienia funkcyj w tych organach w czasie ćwiczeń, próbnych pogotowi i alarmów;

4) pokrywania kosztów, związanych:

a) z uzupełnieniem przysposobienia osób, wyznaczonych do organów obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej budowli,

b) z zaopatrzeniem organów obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej budowli w niezbędny sprzęt, środki i urządzenia,

c) z przeprowadzeniem ćwiczeń, próbnych pogotowi i alarmów personelu organów obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej budowli;

5) bezpłatnego dostarczania odpowiedniego lokalu do uzupełnienia przysposobienia osób, wyznaczonych do organów obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej budowli.

## Rozdział IV.

## Domy mieszkalne.

§ 30. (1) Do organów obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej domów mieszkalnych mogą być wyznaczane z urzędu osoby w wieku od ukończonych lat 15 do ukończonych lat 60, zamieszkałe w tych domach, z wyjątkiem osób, wyznaczonych do organów obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej osiedli oraz budowli, mających znaczenie publiczne.

(2) Osoby, pracujące poza terenem domu, w którym zamieszkują, są zwolnione od obowiązków, wynikających z pełnienia funkcyj w organach obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej tego domu, w godzinach pracy.

§ 31. (1) Sposób wzywania do uzupełnienia przysposobienia oraz czas i miejsce wykonania tego obowiązku przez osoby, wyznaczone do organów obrony przeciwlotniczej i przeciwga-

zowej domów mieszkalnych, określają właściwe zarządy gmin na podstawie wytycznych władz administracji ogólnej.

(2) Do ćwiczeń, próbnych pogotowi i alarmów osób, wyznaczonych do organów obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej domów mieszkalnych, wzywają zarządy gmin, przy pomocy obwieszczeń lub w inny sposób, przyjęty w danej miejscowości.

**§ 32.** Do osób, wyznaczonych do organów obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej domów mieszkalnych stosuje się odpowiednio przepisy § 14 ust. (1).

**§ 33.** Właściciele lub posiadacze domów mieszkalnych są obowiązani do pokrywania kosztów zaopatrzenia w sprzęt, środki i urządzenia personelu, wyznaczonego do organów obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej tych domów oraz przystosowania i zabezpieczenia pomieszczeń do przechowywania tego sprzętu i środków.

Rozdział V.

**Przepisy przejściowe i końcowe.**

**§ 34.** (1) Do czasu odbycia zasadniczego przysposobienia w szkołach (§ 7 pkt 1)) przez ilość osób niezbędną do potrzeb organów obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej osiedli, budowli, mających znaczenie publiczne, oraz domów mieszkalnych, zasadnicze przysposobienie w ramach przepisów, zawartych w § 9 ust. (1), (3) i (4) będą przeprowadzały stowarzyszenia i instytucje, specjalnie upoważnione do tego przez władze wymienione w § 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29 stycznia 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 10, poz. 73).

(2) Łączny czas trwania zasadniczego przysposobienia, przeprowadzonego w sposób, określony w ust. (1), nie może przekraczać dla osób wyznaczonych do organów obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej:

1) osiedli i budowli, mających znaczenie publiczne — 92 godziny rocznie,

2) domów mieszkalnych — 40 godzin rocznie, — nie wliczając dni świątecznych i czasu przejazdu powołanych.

**§ 35.** Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Prezesowi Rady Ministrów i właściwym ministrom.

**§ 36.** Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie po upływie 7 dni od dnia ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: *Sławoj Składkowski*

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 8 lutego 1939 r. Nr 10, poz. 54).

## 69

## ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 23 stycznia 1939 r.

**wydane w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych w sprawie ustalenia podstawowej ceny za spirytus na kampanię 1938/39 r.**

Na podstawie art. 34 i 71 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 11 lipca 1932 r. o monopolu spirytusowym, opodatkowaniu kwasu octowego i drożdży oraz sprzedaży napojów alkoholowych (Dz. U. R. P. Nr 63, poz. 586) zarządzam co następuje:

**§ 1.** Podstawową cenę za 1 hl 100% spirytusu surowego, który w ciągu kampanii 1938/39 będzie dostarczony na poczet kontyngentu zakupu przez gorzelnie rolnicze, ustala się w wysokości następującej:

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| dla | woj. | warszawskiego | — | 66,99 | zł |
| „ | „ | łódzkiego | — | 67,04 | „ |
| „ | „ | kieleckiego | — | 66,33 | „ |
| „ | „ | lubelskiego | — | 65,14 | „ |
| „ | „ | białostockiego | — | 68,85 | „ |
| „ | „ | wileńskiego | — | 75,78 | „ |
| „ | „ | nowogródzkiego | — | 71,31 | „ |
| „ | „ | poleskiego | — | 70;21 | „ |
| „ | „ | wołyńskiego | — | 67,67 | „ |
| „ | „ | poznańskiego | — | 64,42 | „ |
| „ | „ | pomorskiego | — | 66,51 | „ |
| „ | „ | krakowskiego | — | 66,50 | „ |
| dla | woj. | lwowskiego | — | 66,61 | zł |
| „ | „ | stanisławowskiego | — | 64,83 | „ |
| „ | „ | tarnopolskiego | — | 63,32 | „ |
| „ | „ | śląskiego | — | 73,89 | „ |

Ceny te rozumie się franco wagon lub statek najbliższej stacji towarowej normalnotorowej kolei żelaznej lub przystani.

**§ 2.** Ceny ustalone w rozporządzeniu niniejszym dla gorzelni, położonych w poszczególnych województwach będą miały zastosowanie do całej produkcji spirytusu tych gorzelni w kampanii 1938/39 na poczet kontyngentu zakupu, bez względu na zmianę podziału administracyjnego, przewidzianą w ustawie z dnia 9 kwietnia 1938 r. o zmianie granic województw: białostockiego, kieleckiego, lubelskiego, łódzkiego i warszawskiego (Dz. U. R. P. Nr 27, poz. 240).

**§ 3.** Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Skarbu: *E. Kwiatkowski*

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 6 lutego 1939 r. Nr 9, poz. 49).

## 70

## ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 26 stycznia 1939 r.

**o poborze scalonego podatku obrotowego od sprzedaży cementu i cukru.**

Na podstawie art. 9 ust. (3) ustawy z dnia 4 maja 1938 r. o podatku obrotowym (Dz. U. R. P. Nr 34, poz. 292) zarządzam co następuje:

**§ 1.** Wprowadza się pobór scalonego podatku obrotowego od sprzedaży cementu i cukru.

**§ 2.** Do opłacania scalonego podatku obrotowego obowiązane są osoby, które wytwarzają cement lub cukier we własnych zakładach przemysłowych albo powierzają surowce do przerobu na cement lub cukier obcym zakładom przemysłowym.

**§ 3.** (1) Scalony podatek obrotowy wynosi:

a) od obrotów cementem — 4% podstawy obliczenia tego podatku;

b) od obrotów cukrem — 5,25% podstawy obliczenia tego podatku.

(2) Podstawę obliczenia scalonego podatku obrotowego stanowi obrót osiągnięty przez cementownie lub cukrownie ze sprzedaży cementu lub cukru.

**§ 4.** (1) Scalony podatek obrotowy obejmuje wszystkie fazy obrotów cementem i cukrem w stanie nieprzerobionym od cementowni lub cukrowni aż do konsumenta oraz obroty osiągnięte z prowizji i innych wynagrodzeń za czynności komisantów, ajentów lub pośredników, przy sprzedaży cementu i cukru w stanie nieprzerobionym.

(2) Scalony podatek obrotowy nie obejmuje fazy obrotu powstałej ze sprzedaży cukru przez cukrownie innym cukrowniom w celu przerobu na cukier wyższego gatunku.

(3) Za konsumenta w rozumieniu ust. (1) paragrafu niniejszego uważa się nabywcę, który nabyty cement lub cukier przerabia albo zużywa.

(4) Nie pobiera się oddzielnie podatku obrotowego od tych obrotów cementem i cukrem, od których został pobrany scalony podatek obrotowy.

**§ 5.** (1) Osoby obowiązane do opłacania scalonego podatku obrotowego (§ 2), uiszczają ten podatek w sposób i w terminach, przewidzianych w ustawie o podatku obrotowym oraz w ordynacji podatkowej (Dz. U. R. P. z 1936 r. Nr 14, poz. 134).

(2) Osoby te obowiązane są do opłacania zaliczek na podatek obrotowy, określonych w art. 8 ustawy o podatku obrotowym, przy zastosowaniu stawek scalonego podatku, przewidzianych w § 3 ust. (1) rozporządzenia niniejszego.

**§ 6.** (1) Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i obowiązuje od dnia 1 stycznia 1939 r.

(2) Jednocześnie tracą moc obowiązującą rozporządzenia Ministra Skarbu wydane w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu o poborze scalonego podatku przemysłowego od cementu z dnia 14 lutego 1936 r. (Dz. U. R. P. Nr 13, poz. 122) i o poborze scalonego podatku przemysłowego od cukru z dnia 17 lutego 1936 r. (Dz. U. R. P. Nr 13, poz. 125).

Minister Skarbu: *E. Kwiatkowski*

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 6 lutego 1939 r. Nr 9, poz. 50).

## 71

## ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 26 stycznia 1939 r.

**o poborze scalonego podatku obrotowego od sprzedaży piwa, napojów winnych, wódek gatunkowych, octu, kwasu octowego i drożdży.**

Na podstawie art. 9 ust. (3) ustawy z dnia 4 maja 1938 r. o podatku obrotowym (Dz. U. R. P. Nr 34, poz. 292) zarządzam co następuje:

**§ 1.** Wprowadza się pobór scalonego podatku obrotowego od sprzedaży artykułów, wymienionych w tabeli załączonej do rozporządzenia niniejszego.

**§ 2.** (1) Do opłacania scalonego podatku obrotowego od sprzedaży artykułów, wymie-

nionych w tabeli załączonej do rozporządzenia niniejszego, obowiązani są:

1) od artykułów, wytwarzanych na obszarze Państwa — wytwórcy, tj. osoby wytwarzające wspomniane artykuły, z wyjątkiem octu spirytusowego, od którego scalony podatek obrotowy opłaca Dyrekcja Państwowego Monopolu Spirytusowego;

2) od artykułów, sprowadzanych na obszar Państwa — osoby opłacające od tych artykułów cło, podatek spożywczy lub opłatę monopolową.

(2) Za wytwórcow uważa się również osoby, wytwarzające artykuły (§ 1) z cudzych materiałów na rachunek osób trzecich.

**§ 3.** (1) Stawki scalonego podatku obrotowego dla każdego rodzaju artykułów podane są w tabeli, załączonej do rozporządzenia niniejszego.

(2) Scalony podatek oblicza się:

1) od artykułów, wytworzonych na obszarze Państwa na rachunek własny, z wyjątkiem octu spirytusowego, — od obrotu, osiągniętego przez wytwórcę;

2) od napojów alkoholowych, sprzedawanych przez wytwórcę detalicznie we własnym zakładzie gastronomicznym — od wartości hurtowej tych napojów, przez którą rozumie się ustaloną na podstawie prawidłowych ksiąg handlowych cenę sprzedażną, otrzymywaną przez wytwórcę przy sprzedaży tych napojów odprzedawcom;

3) od artykułów, wytworzonych na obszarze Państwa na rachunek osób trzecich, — od całkowitej wartości sprzedażnej tych artykułów;

4) od octu spirytusowego — od sumy należnej Dyrekcji Państwowego Monopolu Spirytusowego za spirytus, wydawany do wyrobu octu wytwórniom octu spirytusowego;

5) od artykułów, sprowadzanych na obszar Państwa — od 100 kg wagi tych artykułów łącznie z wagą naczynia lub innego bezpośredniego opakowania z wyjątkiem kwasu octowego, który podlega opodatkowaniu od wagi netto; w razie przywozu wspomnianych artykułów w cysternach lub w innych podobnych środkach przewozowych, za wagę wymiarową do podatku przyjmuje się wagę netto z dodaniem 20% tej wagi.

**§ 4.** (1) Scalony podatek obrotowy obejmuje przy artykułach, wytworzonych na obszarze Państwa wszystkie fazy obrotu artykułami wymienionymi w tabeli załączonej do rozporządzenia niniejszego, w stanie nieprzerobionym od wytwórcy do konsumenta, przy artykułach zaś przywożonych spoza granicy celnej lub z obszaru W. M. Gdańska — wszystkie fazy obrotu w stanie nieprzerobionym do konsumenta.

(2) Za konsumenta uważa się osobę, która nabyty artykuł przerabia lub zużywa. Nie uważa się za przerób uskutecznionego w rozlewniach rozlewu kwasu octowego oraz rozlewu octu fermentacyjnego (winnego, spirytusowego itp.) pod warunkiem ujawnienia przez rozlewnię dostawcy kwasu octowego lub octu.

(3) Nie pobiera się oddzielnie podatku obrotowego od tych obrotów artykułami wymienionymi w tabeli załączonej do rozporządzenia niniejszego, od których został pobrany scalony podatek obrotowy.

**§ 5.** (1) Osoby wytwarzające na obszarze Państwa artykuły wymienione w tabeli załączonej do rozporządzenia niniejszego z wyjątkiem osób wytwarzających ocet spirytusowy, obowiązane są do wpłacania scalonego podatku obrotowego w sposób i w terminach, przewidzianych w ustawie o podatku obrotowym oraz w ordynacji podatkowej (Dz. U. R. P. z 1936 r. Nr 14, poz. 134).

(2) Osoby te obowiązane są do wpłacania zaliczek na podatek obrotowy, określonych w art. 8 ustawy o podatku obrotowym, przy zastosowaniu stawek scalonego podatku, wymienionych w tabeli załączonej do rozporządzenia niniejszego.

(3) Dyrekcja Państwowego Monopolu Spirytusowego wpłaca scalony podatek obrotowy od octu spirytusowego do kasy 1 Urzędu Skarbowego w Warszawie do dnia 10 każdego miesiąca w wysokości, przypadającej od spirytusu wydanego w poprzednim miesiącu do wyrobu octu spirytusowego. Ostateczny obrachunek należności z tytułu scalonego podatku obrotowego od octu spirytusowego w ciągu okresu budżetowego (od 1 kwietnia do 31 marca) oraz wyrównanie różnicy podatku następuje w ciągu 2 miesięcy po upływie okresu budżetowego. 1 Urząd Skarbowy w Warszawie otworzy w księdze bierczej podatku obrotowego specjalne konto dla księgowania scalonego podatku obrotowego od sprzedaży octu spirytusowego, wpłacanego przez Dyrekcję Państwowego Monopolu Spirytusowego. Izba Skarbowa Grodzka w Warszawie uprawniona jest do przeprowadzania kontroli nad prawidłowym obliczaniem oraz terminowym wpłacaniem scalonego podatku obrotowego od sprzedaży octu spirytusowego, przypadającego w myśl przepisów rozporządzenia niniejszego.

(4) Przy przywozie artykułów, wymienionych w tabeli załączonej do rozporządzenia niniejszego spoza granicy celnej scalony podatek pobiera się w urzędach celnych przy zastosowaniu przepisów celnych równocześnie z należnościami celnymi, a przy wwozie wspomnianych artykułów przez urzędy celne położone na

obszarze W. M. Gdańska względnie przy wwozie tychże artykułów z obszaru W. M. Gdańska — w urzędzie przekazowo-odbiorczym na obszarze Państwa — równocześnie z należnościami celnymi, podatkiem spożywczym lub opłatą monopolową.

(5) Nie pobiera się scalonego podatku obrotowego od kwasu octowego przywożonego spoza granicy celnej lub z obszaru W. M. Gdańska, a przeznaczonego do celów przemysłowych względnie laboratoryjnych. Na dowód przeznaczenia kwasu octowego do celów przemysłowych względnie laboratoryjnych, osoby, opłacające od kwasu octowego cło i podatek spożywczy lub tylko sam podatek spożywczy (przy wwozie z obszaru W. M. Gdańska), powinny przedstawić urzędowi celnemu lub odbiorczemu urzędowi przekazowemu zaświadczenie właściwej terytorialnie izby przemysłowo-handlowej.

§ 6. Krajowi wytwórcy zwolnieni są od obowiązku opłacania scalonego podatku obrotowego przy przywozie (§ 5 ust. (4)) następujących artykułów, sprowadzanych luzem (we wszelkich naczyniach z wyjątkiem butelek):

1) wszelkich destylatów oraz półwyrobów lub gotowych wyrobów wódczanych (likierów, rumu, araku, koniaku itp. wyrobów wódczanych), o ile artykuły te przeznaczone są dla gorzelni owocowych lub fabryk wódek do dalszego przerobu;

2) wina kwaśnego lub skażonego, o ile wina te przeznaczone są dla wytwórni octu lub gorzelni owocowych do dalszego przerobu;

3) wina gronowego, o ile wina te przeznaczone są dla wytwórni win gazowanych lub musujących do dalszego przerobu.

§ 7. Kto uszczupla podatek obrotowy pobierany przy przywozie artykułów, wymienionych w § 1 spoza granicy celnej, lub przy wwozie tych artykułów z obszaru W. M. Gdańska, podlega karze w myśl przepisów zawartych w art. 13 ustawy o podatku obrotowym.

§ 8. Obroty osiągnięte z eksportu artykułów wymienionych w tabeli załączonej do niniejszego rozporządzenia, wolne są od scalonego podatku obrotowego w myśl przepisów art. 3 pkt 8) ustawy o podatku obrotowym.

§ 9. (1) Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i obowiązuje od dnia 1 stycznia 1939 r.

(2) Jednocześnie traci moc obowiązującą rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 17 lutego 1936 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu o poborze scalonego podatku przemysłowego od obrotów piwem, napojami winnymi, wódkami gatunkowymi, octem, kwasem octowym i drożdżami (Dz. U. R. P. Nr 13, poz. 124).

Minister Skarbu: *E. Kwiatkowski*

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 6 lutego 1939 r. Nr 9, poz. 51).

Załącznik do rozp. Min. Skarbu z dnia 26 stycznia 1939 r. (Dz. Urz. Min. Sk. poz. 71).

# TABELA

## zawierająca wykaz artykułów, podlegających scalonemu podatkowi obrotowemu oraz stawki tego podatku.

| Nr porządkowy | Nazwa artykułu | Pozycja taryfy celnej | Stawka podatku: od artykułów wytworzonych na obszarze Państwa — %% od obrotu (§ 3 ust. (2) pkt 1), 2), 3) i 4) rozp.) | Stawka podatku: od artykułów sprowadzonych na obszar Państwa — od 100 kg wagi łącznie z wagą naczynia lub bezpośredniego opakowania (§ 3 ust. (2) pkt 5) rozp.) |
|---|---|---|---|---|
| 1 | Piwo pełne . . . . . . . . . . | 272 p. 1 i 2 | 6,8% | 14 zł |
| 2 | Piwo dubeltowe . . . . . . . . . | 272 p. 1 i 2 | 6,8% | 20 zł |
| 3 | Piwo mocne (porter i inne piwa mocne) | 272 p. 1 i 2 | 6,8% | 27 zł |
| 4 | Miód sycony (do picia) . . . . . . | 273 p. 1 i 2 | 7,2% | 27 zł |
| 5 | Arak i rum . . . . . . . . . . | 276 p. 1 i 2 | 7,2% | 143 zł |
| 6 | Likier . . . . . . . . . . . . . | 277 p. 1 i 2 | 7,2% | 211 zł |
| 7 | Koniak i destylaty winne . . . . . | 278 p. 1 i 2 | 7,2% | 179 zł |
| 8 | Inne wódki gatunkowe, destylaty i nalewki oraz wyroby ze spirytusu owocowego i pejsachowego . . . . . | 277 p. 1 i 2 | 7,2% | 163 zł |
| 9 | Wino gronowe i rodzynkowe, zawierające do 16% alkoholu włącznie . . | 280 p. 1 | 7,2% | 34 zł |
| 10 | Wino gronowe i rodzynkowe, zawierające ponad 16% alkoholu . . . . | 280 p. 2 | 7,2% | 85 zł |
| 11 | Wino owocowe i jagodowe . . . . . | 281 p. 1, 2 i 3 | 5,25% | 16 zł |
| 12 | Wino musujące i gazowane gronowe . | 282 p. 1 i 2 | 7,2% | 211 zł |
| 13 | Wino musujące i gazowane owocowe oraz jagodowe . . . . . . . . | 282 p. 2 | 5,25% | 79 zł |
| 14 | Wino sztuczne . . . . . . . . . . | 281 p. 1, 2 i 3 | 7,2% | 20 zł |
| 15 | Moszcz winny . . . . . . . . . . | 280 p. 1 i 2 | 7,2% | 20 zł |
| 16 | Moszcz owocowy i jagodowy . . . . | 281 p. 1, 2 i 3 | 5,25% | 16 zł |
| 17 | Ocet spirytusowy . . . . . . . . | 283 p. 1 i 2 | 12% od sumy należnej Dyrekcji Państwowego Monopolu Spirytusowego za spirytus wydawany do wyrobu octu wytwórniom octu spirytusowego (§ 3 ust. (2) pkt 4 rozp.) | 5 zł |
| 18 | Ocet winny oraz innego rodzaju ocet fermentacyjny poza octem spirytusowym . . . . . . . . . . . . . | 283 p. 1 i 2 | 5,25% | 5 zł |
| 19 | Kwas octowy do celów spożywczych . | 332 p. 1 lit. b | 7,7% | 23 zł od wagi netto |
| 20 | Ocet z kwasu octowego . . . . . . | 283 p. 1 i 2 | zwolniony | 5 zł |
| 21 | Drożdże piekarniane . . . . . . . | 284 p. 2 | 8,3% | 33 zł |

## 72

# ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 26 stycznia 1939 r.

**o poborze scalonego podatku obrotowego od sprzedaży artykułów Polskiego Monopolu Tytoniowego i Państwowego Monopolu Spirytusowego, soli wprowadzonej do obrotu przez Polski Monopol Solny oraz losów loterii, urządzanych przez Polski Monopol Loteryjny.**

Na podstawie art. 9 ust. (3) ustawy z dnia 4 maja 1938 r. o podatku obrotowym (Dz. U. R. P. Nr 34, poz. 292) zarządzam co następuje:

§ 1. Wprowadza się pobór scalonego podatku obrotowego od sprzedaży artykułów Polskiego Monopolu Tytoniowego i Państwowego Monopolu Spirytusowego, soli (kuchennej, kąpielowej, bydlęcej, rybackiej i przemysłowej) wprowadzonej do obrotu przez Polski Monopol Solny oraz losów loterii, urządzanych przez Polski Monopol Loteryjny.

§ 2. Do opłacania scalonego podatku obrotowego od sprzedaży artykułów, wymienionych w § 1 niniejszego rozporządzenia, obowiązane są przedsiębiorstwa państwowe: „Polski Monopol Tytoniowy", „Państwowy Monopol Spirytusowy", „Polski Monopol Solny" i „Polski Monopol Loteryjny".

§ 3. Scalony podatek obrotowy wynosi 6,8% od całkowitej sumy prowizji (rabatu, różnicy ceny towaru itp.), udzielonej przy sprzedaży artykułów, objętych Monopolem Tytoniowym, wyrobów Państwowego Monopolu Spirytusowego, soli (kuchennej, kąpielowej, bydlęcej, rybackiej i przemysłowej) wprowadzonej do obrotu przez Polski Monopol Solny oraz od całkowitej sumy prowizji, udzielonej przy sprzedaży losów loterii, urządzanych przez Polski Monopol Loteryjny.

§ 4. (1) Scalony podatek obrotowy obejmuje wszystkie fazy obrotów nieprzerobionymi artykułami, wymienionymi w § 1, oraz obroty osiągnięte z prowizji i innych wynagrodzeń za czynności komisantów, ajentów lub pośredników, przy sprzedaży tychże artykułów.

(2) Nie pobiera się oddzielnie podatku obrotowego od tych obrotów artykułami wymienionymi w § 1, od których został pobrany scalony podatek.

§ 5. Instytucje, wymienione w § 2, uprawnione są do potrącania scalonego podatku obrotowego (§ 3) od całkowitej sumy prowizji (rabatu, różnicy ceny towaru itp.), udzielanej przy sprzedaży artykułów, określonych w § 1.

§ 6. Instytucje, wymienione w § 2, wpłacają scalony podatek obrotowy do kasy 1 Urzędu Skarbowego w Warszawie do dnia 10 każdego miesiąca w kwotach, odpowiadających sumie scalonego podatku obrotowego, przypadającego od obrotów odnośnymi artykułami (§ 1) w miesiącu poprzednim. Ostateczny obrachunek należności z tytułu scalonego podatku obrotowego w ciągu okresu budżetowego (od 1 kwietnia do 31 marca) oraz wyrównanie różnicy następuje w ciągu 2 miesięcy po upływie okresu budżetowego.

§ 7. 1 Urząd Skarbowy w Warszawie otworzy w księdze bierczej podatku obrotowego specjalne konta dla księgowania scalonego podatku obrotowego wpłacanego przez instytucje, wymienione w § 2.

§ 8. Izba Skarbowa Grodzka w Warszawie uprawniona jest do przeprowadzania kontroli nad prawidłowymi obliczeniami oraz terminowym wpłacaniem scalonego podatku obrotowego, przypadającego w myśl przepisów rozporządzenia niniejszego.

§ 9. (1) Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i obowiązuje od dnia 1 stycznia 1939 r.

(2) Jednocześnie traci moc obowiązującą rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 17 lutego 1936 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu o poborze scalonego podatku przemysłowego od obrotu artykułami objętymi Monopolem Tytoniowym, od obrotu wyrobami Państwowego Monopolu Spirytusowego, solą kuchenną (jadalną), bydlęcą i przemysłową oraz losami loterii państwowej (Dz. U. R. P. Nr 13, poz. 123).

Minister Skarbu: *E. Kwiatkowski*

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 6 lutego 1939 r. Nr 9, poz. 52).

## 73

## ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 26 stycznia 1939 r.

**o poborze scalonego podatku obrotowego od sprzedaży zapałek.**

Na podstawie art. 9 ust. (3) ustawy z dnia 4 maja 1938 r. o podatku obrotowym (Dz. U. R. P. Nr 34, poz. 292) zarządzam co następuje:

**§ 1.** Wprowadza się pobór scalonego podatku obrotowego od sprzedaży zapałek.

**§ 2.** Scalony podatek obrotowy od sprzedaży zapałek wynosi:

a) od zapałek normalnych i innych zapałek zaliczanych do rzędu zapałek normalnych — zł 35 od jednego miliona zapałek;

b) od wszelkich innych zapałek — zł 43,80 od jednego miliona zapałek.

**§ 3.** Scalony podatek obrotowy od sprzedaży zapałek obejmuje wszystkie fazy obrotów zapałkami w handlu oraz obroty osiągnięte z prowizji i innych wynagrodzeń za czynności komisantów, ajentów lub pośredników przy sprzedaży zapałek.

**§ 4.** Scalony podatek obrotowy od sprzedaży zapałek wpłacać będzie Spółka Akcyjna do Eksploatacji Państwowego Monopolu Zapałczanego w Polsce do kasy 1 Urzędu Skarbowego w Warszawie do dnia 10 każdego miesiąca w wysokości podatku, przypadającego od obrotów zapałkami w miesiącu poprzednim.

**§ 5.** 1 Urząd Skarbowy w Warszawie otworzy w księdze bieżącej podatku obrotowego specjalne konto dla księgowania scalonego podatku obrotowego od obrotów zapałkami, wpłacanego w myśl przepisów rozporządzenia niniejszego.

**§ 6.** Izba Skarbowa Grodzka w Warszawie uprawniona jest do przeprowadzania kontroli nad prawidłowym obliczaniem oraz terminowym wpłacaniem scalonego podatku obrotowego, przypadającego w myśl przepisów niniejszego rozporządzenia, w trybie określonym w §§ 12 — 25 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 31 stycznia 1931 r. w sprawie wykonania ustawy o monopolu zapałczanym (Dz. U. R. P. Nr 10, poz. 51).

**§ 7.** Nie pobiera się oddzielnie podatku obrotowego od tych obrotów zapałkami, od których został pobrany podatek scalony.

**§ 8.** (1) Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i obowiązuje od dnia 1 stycznia 1939 r.

(2) Jednocześnie tracą moc obowiązującą rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 14 lutego 1936 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu o poborze scalonego podatku przemysłowego od zapałek (Dz. U. R. P. Nr 13, poz. 121) oraz z dnia 31 sierpnia 1937 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu w sprawie zmiany rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 14 lutego 1936 r., wydanego w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu o poborze scalonego podatku przemysłowego od zapałek (Dz. U. R. P. Nr 66, poz. 506).

Minister Skarbu: *E. Kwiatkowski*

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 6 lutego 1939 r. Nr 9, poz. 53).

## 74

## ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 23 stycznia 1939 r.

**wydane co do § 4 w porozumieniu z Ministrem Opieki Społecznej o wykonaniu dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej w sprawie rozciągnięcia przepisów o sztucznych środkach słodzących na obszar odzyskanych ziem Śląska Cieszyńskiego.**

Na podstawie art. 3 i 6 dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 18 listopada 1938 r. w sprawie rozciągnięcia przepisów o sztucznych środkach słodzących na obszar odzyskanych ziem Śląska Cieszyńskiego (Dz. U. R. P. Nr 90, poz. 611) zarządzam co następuje:

**§ 1.** Osoby fizyczne i prawne, które posiadały uprawnienia wydane przez władze czesko-słowackie do prowadzenia sprzedaży sztucznych środków słodzących lub które używały sztucznych środków słodzących do celów przemysłowych, obowiązane są zgłosić w ciągu dwóch tygodni po ogłoszeniu niniejszego rozporządzenia zapas tych środków, posiadany w dniu 23 listopada 1938 r., właściwemu terytorialnie rejonowi kontroli skarbowej, podając:

1) imię i nazwisko lub firmę oraz adres,

2) na jakiej podstawie i jakiego rodzaju sprzedaż była prowadzona (hurtowa czy detaliczna),

3) miejsce, w którym była prowadzona sprzedaż, oraz miejsce przechowania posiadanego zapasu sztucznych środków słodzących,

4) ilość i rodzaj posiadanych sztucznych środków słodzących,

5) od kogo, kiedy i po jakiej cenie sztuczne środki słodzące zostały nabyte,

6) w jakim stanie znajduje się posiadany zapas sztucznych środków słodzących.

§ 2. (1) Kontrola skarbowa sprawdzi dane zawarte w zgłoszeniu oraz ustali sposób udowodnienia przez zgłaszającego ceny nabycia posiadanych przezeń sztucznych środków słodzących i prześle zgłoszenie wraz ze swymi uwagami Urzędowi Skarbowemu Akcyz i Monopolów Państwowych w Cieszynie.

(2) Urząd Skarbowy Akcyz i Monopolów Państwowych w Cieszynie sporządzi szczegółowe zestawienie wszystkich zgłoszonych zapasów sztucznych środków słodzących i prześle je w drodze służbowej Ministerstwu Skarbu.

§ 3. (1) Podlegające odprzedaży zapasy sztucznych środków słodzących zostaną wykupione na rzecz Skarbu Państwa lub przez upoważnioną wytwórnię sztucznych środków słodzących w ciągu dwóch miesięcy po upływie terminu zgłoszenia.

(2) Zgłoszone zapasy sztucznych środków słodzących, podlegające odprzedaży, powinny być przechowywane aż do czasu wykupu.

§ 4. Apteki oraz składy materiałów aptecznych mogą sprzedawać aż do wyczerpania zapasy sztucznych środków słodzących, posiadane w dniu 23 listopada 1938 r., przy zastosowaniu się do warunków określonych w art. 3 ust. 1 lit. b i ust. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 października 1927 r. o sztucznych środkach słodzących (Dz. U. R. P. Nr 89, poz. 797) oraz w §§ 37, 42 i 43 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 7 grudnia 1927 r. w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych, Ministrem Przemysłu i Handlu oraz Ministrem Sprawiedliwości w celu wykonania rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 października 1927 r. o sztucznych środkach słodzących (Dz. U. R. P. Nr 117, poz. 1008).

§ 5. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Skarbu: *E. Kwiatkowski*

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 8 lutego 1939 r., Nr 10, poz. 55).

## 75

## ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH

z dnia 3 lutego 1939 r.

**wydane w porozumieniu z Ministrami Skarbu oraz Przemysłu i Handlu, a co do § 5 również w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości o umowach zbiorowych cukrowniczo-plantatorskich na okres kampanijny 1939/40.**

Na podstawie art. 17 ust. (1) — (4), 18 i 21 dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3 grudnia 1935 r. o regulowaniu gospodarki cukrowej i buraczanej (Dz. U. R. P. z 1938 r. Nr 83, poz. 567) zarządzam co następuje:

§ 1. (1) Na okres kampanijny 1939/40 zostaną zawarte trzy umowy zbiorowe rejonowe. Jedna z nich obejmie obszar województwa pomorskiego z wyjątkiem powiatów: lipnowskiego, nieszawskiego, rypińskiego i włocławskiego oraz województwa poznańskiego z wyjątkiem powiatów: kaliskiego, kolskiego, konińskiego i tureckiego; druga — obszar województwa śląskiego; trzecia — pozostały obszar Państwa.

(2) Do zawarcia pierwszej z trzech umów zbiorowych rejonowych, wymienionych w ust. (1), powołuje się Związek Zachodnio-Polskiego Przemysłu Cukrowniczego w Poznaniu oraz Związek Stowarzyszeń Plantatorów Buraków Cukrowych Wielkopolski i Pomorza w Poznaniu; do zawarcia drugiej — zarząd cukrowni Chybie S. A. z jednej strony oraz Związek Stowarzyszeń Plantatorów Buraka Cukrowego w Warszawie i Centralny Związek Drobnych Plantatorów Buraka Cukrowego przy Centralnym Towarzystwie Organizacyj i Kółek Rolniczych w Warszawie z drugiej; do zawarcia trzeciej — Związek Zawodowy Cukrowni b. Królestwa Polskiego, Wołynia, Małopolski i Śląska z siedzibą w Warszawie z jednej strony oraz Związek Stowarzyszeń Plantatorów Buraka Cukrowego w Warszawie i Centralny Związek Drobnych Plantatorów Buraka Cukrowego przy Centralnym Towarzystwie Organizacyj i Kółek Rolniczych w Warszawie z drugiej.

(3) Na obszarze powiatów: lipnowskiego, nieszawskiego, rypińskiego, włocławskiego, kaliskiego, kolskiego, konińskiego i tureckiego strony, zawierające umowę indywidualną, mają możność wyboru między umową zbiorową rejonową, przewidzianą dla tego obszaru w myśl ust. (1), a umową zbiorową rejonową, obowiązującą na obszarze województw poznańskiego i pomorskiego. Tryb postępowania przy wyborze przez strony danej umowy ustali trzecia spośród umów zbiorowych rejonowych, wymienionych w ust. (1).

(4) Jeżeli cukrownia, położona na terenie działania jednej z umów zbiorowych rejonowych, posiada plantatorów na terenie działania drugiej umowy, wówczas wiążącą zarówno dla cukrowni, jak i dla plantatorów, jest umowa zbiorowa rejonowa właściwa dla siedziby danej cukrowni. W razie zgody obu stron za podstawę umowy indywidualnej może być przyjęta umowa zbiorowa rejonowa właściwa dla miejscowości, w której znajduje się dane gospodarstwo rolne.

§ 2. Umowy zbiorowe rejonowe powinny przewidywać warunki następujące:

1) Każdemu plantatorowi, który na podstawie umowy plantacyjnej na okres 1938/39 dostarczał buraki do danej cukrowni, cukrownia powinna zaproponować zakontraktowanie na okres kampanijny 1939/40 takiej ilości buraków kat. A, jaka była u niego zakontraktowana na okres kampanijny 1938/39 z ewentualnym odchyleniem, wynikającym ze zmiany współczynnika wydajności cukru z buraków. Przepis niniejszy nie stosuje się do plantatorów: a) posiadających gospodarstwa o obszarze powyżej 50 ha, u których na okres kampanijny 1938/39 została zakontraktowana w drodze wyjątku i tylko na jeden okres kampanijny pewna ilość buraków kat. A, która miała być zakontraktowana w gospodarstwach o obszarze do 50 ha, b) u których na okres kampanijny 1938/39 została zakontraktowana pewna ilość buraków kat. A, odpowiadająca kontyngentowi wewnętrznemu cukru, ustalonemu w rozporządzeniu Ministra Skarbu z dnia 15 grudnia 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 90, poz. 646) dla rejonu produkcji Nr 62.

2) W razie całkowitego lub częściowego rozparcelowania nieruchomości ziemskiej, w której na okres kampanijny 1938/39 były plantowane buraki cukrowe, cukrownia powinna zaproponować zakontraktowanie takiej ilości buraków kat. A, jaka była plantowana uprzednio w danej nieruchomości, właścicielom gospodarstw powstałych z rozparcelowania tej nieruchomości oraz gospodarstwa odpowiadającego części nierozparcelowanej, każdemu stosunkowo do obszaru jego gospodarstwa.

3) Ilość buraków kat. B, przeznaczonych w okresie kampanijnym 1939/40 do wyprodukowania cukru zapasowego i eksportowego, zostanie rozdzielona pomiędzy wszystkich plantatorów stosunkowo do ilości buraków kat. A, które będą u nich zakontraktowane.

4) Przy każdej cukrowni zostanie powołana komisja cukrowo-buraczana. Zadaniem komisji jest opracowanie planu, według którego cukrownia zakontraktuje buraki kat. A oraz buraki kat. B, przeznaczone do wyprodukowania cukru zapasowego i eksportowego, pomiędzy poszczególne gospodarstwa rolne. W skład komisji wejdą po jednym przedstawiciele: zarządu cukrowni, miejscowego (ych) zrzeszenia (eń) plantatorów, właściwej izby rolniczej oraz dobrowolnych organizacyj i instytucyj rolniczych, które wskaże właściwy wojewoda. Na żądanie wojewody zarząd cukrowni zaprosi na posiedzenie komisji z głosem doradczym przedstawicieli izb rolniczych oraz dobrowolnych organizacyj rolniczych, zwłaszcza zaś plantatorskich z innych województw, gdzie dana cukrownia posiada swych plantatorów. Na zebraniu komisji przewodniczy przedstawiciel zarządu cukrowni. Przy opracowywaniu planu komisja uwzględni przede wszystkim wnioski zgłoszone przez zrzeszenia plantatorów, następnie wnioski wysunięte przez izby i organizacje rolnicze, poza plantatorskimi, wreszcie wnioski cukrowni oraz wnioski zgłoszone do cukrowni bezpośrednio przez rolników. W protokole posiedzenia komisji należy umieścić uchwały komisji oraz stanowiska odrębne mniejszości komisji wraz z krótkim uzasadnieniem. Protokół podpisują członkowie komisji, którzy wzięli udział w posiedzeniu.

§ 3. Ustala się następujący tryb postępowania przy zawieraniu umów zbiorowych rejonowych na okres kampanijny 1939/40:

1) Umowy, o których mowa powyżej, powinny być w zasadzie zawarte w drodze polubownej i treść ich powinna być zakomunikowana Ministerstwom: Rolnictwa i Reform Rolnych, Skarbu oraz Przemysłu i Handlu.

2) Jeżeli zawarcie umów w drodze polubownej okaże się niemożliwe, wówczas trzej delegaci mianowani przez Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych, Ministra Skarbu oraz Ministra Przemysłu i Handlu, pod przewodnictwem delegata Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych wezwą do siebie obie strony celem skłonienia ich do bezzwłocznego zawarcia umowy, a gdyby te próby nie dały pozytywnego wyniku, w celu utworzenia komisji do zawarcia rejonowej umowy zbiorowej.

3) Komisja ta składa się z przedstawicieli plantatorów i przemysłu cukrowniczego, po dwóch z każdej strony (§ 1 ust. (2)), oraz z trzech delegatów rządowych, wymienionych w pkt 2), a jej przewodniczącym jest delegat mianowany przez Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych.

4) W razie niewyznaczenia lub niestawiennictwa przedstawicieli którejkolwiek ze stron na posiedzenie komisji przewodniczący zarządza odbycie posiedzenia w drugim terminie i zawiadamia o tym przedstawicieli obu stron. Do

prawomocności uchwał, jakie zapadną na tym posiedzeniu, jest wystarczająca obecność trzech delegatów rządowych. Komisja rozstrzyga sprawy zwykłą większością głosów, przy czym w razie równości głosów rozstrzyga głos przewodniczącego.

§ 4. Treść umów zbiorowych rejonowych, zawartych w trybie § 3, Minister Rolnictwa i Reform Rolnych podaje do wiadomości cukrowniom oraz plantatorom właściwych rejonów w sposób przez siebie ustalony.

§ 5. (1) Spory dotyczące interpretacji umowy zbiorowej rejonowej, wynikłe między stronami umową tą związanymi, będą rozstrzygane w drodze orzeczeń komisyj rozjemczych, powołanych i orzekających w trybie przewidzianym w § 3 pkt 3) i 4). Do tych komisyj przepisy kodeksu postępowania cywilnego o sądach polubownych nie będą miały zastosowania.

(2) Wszelkie spory, powstałe między poszczególnymi cukrowniami i poszczególnymi plantatorami na tle umów między nimi zawartych w ramach rejonowych umów zbiorowych, będą rozstrzygane przez powoływane w każdym przypadku szczególne komisje rozjemcze. Do sposobu powoływania tych szczególnych komisyj rozjemczych, trybu postępowania przed nimi i wykonalności ich orzeczeń stosuje się odpowiednio przepisy kodeksu postępowania cywilnego o sądach polubownych.

§ 6. (1) Przed przystąpieniem do kontraktowania buraków zarząd cukrowni przesyła właściwemu wojewodzie plan, według którego zamierza kontraktować buraki oraz oryginał protokołu posiedzenia komisji cukrowo - buraczanej. Jeżeli wojewoda w ciągu siedmiu dni nie zgłosi zastrzeżeń, zarząd cukrowni może przystąpić do kontraktowania buraków zgodnie ze złożonym planem.

(2) Zawiadomienia o zakontraktowaniu przez cukrownie buraków, przewidziane w art. 6 dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3 grudnia 1935 r. o regulowaniu gospodarki cukrowej i buraczanej (Dz. U. R. P. z 1938 r. Nr 83, poz. 567), będą uznane za wystarczające tylko wówczas, gdy zawierać będą wyraźne stwierdzenie, że zakontraktowanie buraków nastąpiło według postanowień właściwej umowy zbiorowej rejonowej i gdy właściwy urząd wojewódzki potwierdzi to na zawiadomieniu.

§ 7. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych:
*J. Poniatowski*

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 11 lutego 1939 r. Nr 11, poz. 60).

## 76

## ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

z dnia 4 lutego 1939 r.

**wydane w porozumieniu z Ministrami: Spraw Wojskowych, Opieki Społecznej i Skarbu o przekazaniu Zarządowi Miejskiemu m. Łodzi kompetencyj powiatowej władzy administracji ogólnej w sprawach, dotyczących powszechnego obowiązku wojskowego.**

Na podstawie art. 78 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 stycznia 1928 r. o organizacji i zakresie działania władz administracji ogólnej (Dz. U. R. P. z 1936 r. Nr 80, poz. 555) zarządzam co następuje:

§ 1. Spośród kompetencyj Starostwa Grodzkiego w Łodzi, sprawowanych w I instancji, wyłącza się kompetencje zastrzeżone w ustawie z dnia 9 kwietnia 1938 r. o powszechnym obowiązku wojskowym (Dz. U. R. P. Nr 25, poz. 220) powiatowym władzom administracji ogólnej i przekazuje się je Zarządowi Miejskiemu m. Łodzi.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 1939 r.

Minister Spraw Wewnętrznych:
*Sławoj Składkowski*

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 11 lutego 1939 r. Nr 11, poz. 61).

## 77

## ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

z dnia 25 stycznia 1939 r.

**w sprawie zmiany rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych o pasie granicznym.**

Na podstawie art. 10 ust. (2) i art. 17 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 23 grudnia 1927 r. o granicach Państwa (Dz. U. R. P. z 1937 r. Nr 11, poz. 83) zarządzam co następuje:

§ 1. Uchyla się rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 22 września 1938 r. (Dz. U. R. P. Nr 71, poz. 516) w sprawie zmiany rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 10 czerwca 1938 r. o pasie granicznym; rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych o pasie granicznym obowiązuje w brzmieniu z dnia 10 czerwca 1938 r. (Dz. U. R. P. Nr 43, poz. 360).

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Spraw Wewnętrznych:
*Sławoj Składkowski*

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 15 lutego 1939 r. Nr 12, poz. 68).

## 78

## ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 23 stycznia 1939 r.

**wydane w porozumieniu z Ministrem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w sprawie utworzenia bezzwrotnych stypendiów dla studentów szkół wyższych.**

Na podstawie art. 9 ustawy z dnia 18 marca 1933 r. o państwowych stypendiach oraz innych formach pomocy dla młodzieży szkół wyższych (Dz. U. R. P. Nr 25, poz. 207) zarządzam co następuje:

§ 1. Ustanawia się bezzwrotne stypendia dla studentów szkół wyższych, obywateli polskich, którzy zobowiążą się po ukończeniu studiów wstąpić do służby w administracji skarbowej lub urzędach względnie instytucjach podległych Ministerstwu Skarbu.

§ 2. Stypendia będą wypłacane z sum wnoszonych corocznie do budżetu Ministerstwa Skarbu.

§ 3. Liczbę stypendiów oraz wysokość stypendium dla jednego studenta określa na każdy rok budżetowy Minister Skarbu, o czym zawiadamia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

§ 4. (1) Stypendium przyznaje Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego po wysłuchaniu opinii właściwej rady wydziałowej.

(2) Stypendium może być przyznane tylko studentowi zdolnemu, pilnemu a niezamożnemu, mającemu zaliczone co najmniej 2 lata studiów.

(3) W wyjątkowych przypadkach może być przyznane stypendium studentowi drugiego roku studiów.

§ 5. (1) Student, ubiegający się o stypendium, powinien złożyć Ministerstwu Skarbu, za pośrednictwem władz swej szkoły podanie, załączając:

a) jakikolwiek dokument, stwierdzający posiadanie obywatelstwa polskiego,
b) zaświadczenie lekarza urzędowego lub opieki zdrowotnej szkoły o stanie zdrowia,
c) zaświadczenie dziekana o postępach w nauce,
d) zaświadczenie władz administracji ogólnej o stanie zamożności rodziców lub opiekunów,
e) oświadczenie, że nie korzysta z innych środków pomocy państwowej i społecznej oraz że nie trudni się pracą zarobkową lub że przestanie korzystać z pomocy albo trudnić się pracą zarobkową z chwilą uzyskania stypendium,
f) w razie niepełnoletności kandydata — oswiadczenie rodziców lub opiekunów o przyjęciu materialnej odpowiedzialności za kandydata z tytułu udzielonego stypendium.

(2) Terminy i sposób składania podań ogłosi każdego roku Ministerstwo Skarbu za pośrednictwem rektorów szkół, zawiadamiając równocześnie, z jakich wydziałów studenci mogą ubiegać się o te stypendia.

§ 6. (1) Stypendium przyznaje się na okres jednego roku szkolnego, względnie na okres pozostały do jego końca, przy czym za rok szkolny uważa się czas od 1 października do 31 września następnego roku. Płatne jest ono z góry w ratach miesięcznych.

(2) Z początkiem każdego następnego roku szkolnego stypendysta może ubiegać się o przedłużenie prawa pobierania stypendium, o ile wypełnił obowiązki przewidziane w § 9.

§ 7. (1) Okres pobierania stypendium nie może w zasadzie przekraczać lat 3, a w przypadku, o którym mowa w § 4 ust. (3) — lat 4.

(2) Okres wymieniony w ust. (1) może być w wyjątkowych przypadkach przedłużony.

§ 8. O przyznaniu i przedłużeniu prawa pobierania stypendium Ministerstwo Skarbu zawiadamia studenta za pośrednictwem rektora.

**§ 9.** (1) W okresie pobierania stypendium stypendysta obowiązany jest pilnie oddawać się nauce, czynić dobre postępy oraz sprawować się nienagannie. Stypendysta nie może bez zgody władz swej szkoły korzystać z innych środków pomocy państwowej dla uczącej się młodzieży ani podejmować się jakiejkolwiek pracy o charakterze zarobkowym.

(2) W tym okresie (ust. (1)) stypendysta powinien odbyć corocznie praktykę wakacyjną w urzędzie względnie instytucji, podległej Ministerstwu Skarbu. Jeżeli jednak rodzaj studiów tego wymaga, stypendysta może za zezwoleniem Ministra Skarbu odbyć praktykę w innym urzędzie lub instytucji.

(3) Czas trwania każdej praktyki w urzędzie lub instytucji podległej Ministerstwu Skarbu nie może być krótszy od jednego miesiąca i dłuższy od dwóch miesięcy.

**§ 10.** (1) W terminie 3 miesięcy od daty ukończenia studiów, stypendysta obowiązany jest zawiadomić Ministerstwo Skarbu o gotowości objęcia służby.

(2) W wyjątkowych przypadkach Minister Skarbu może zwolnić stypendystę częściowo od obowiązku odbycia służby w administracji skarbowej lub urzędach względnie instytucjach podległych Ministerstwu Skarbu.

**§ 11.** (1) Po objęciu służby stypendysta obowiązany jest pozostawać w niej przez okres czasu nie krótszy niż okres, w którym pobierał stypendium.

(2) Stypendysta przyjęty do służby traktowany będzie na równi z innymi pracownikami, wstępującymi do służby w administracji skarbowej, którzy ukończyli szkoły wyższe.

**§ 12.** (1) W przypadku niezastosowania się do przepisów § 9, względnie wydalenia ze szkoły, stypendysta traci prawo do pobierania stypendium z końcem miesiąca, w którym stwierdzono wyżej wymienione okoliczności, przy czym miarodajna jest data odpowiedniego wniosku rektora szkoły. Nadto stypendysta powinien najdalej w terminie półrocznym zwrócić wszelkie kwoty, pobrane tytułem stypendium wraz z odsetkami.

(2) Przepis zdania drugiego ustępu poprzedzającego ma odpowiednie zastosowanie w przypadku niezastosowania się stypendysty do przepisów § 10 ust. (1) lub § 11 ust. (1), jak również w przypadku nieobjęcia po ukończeniu studiów wskazanego stanowiska lub w razie utraty prawa do zajmowania urzędów państwowych przed ukończeniem służby w administracji skarbowej albo rezygnacji ze stanowiska przed ukończeniem tej służby. Obowiązek zwrotu otrzymanego stypendium, w przypadku niezastosowania się do przepisu § 11 ust. (1), obejmuje jednak tylko tę część należności, która nie została umorzona odbytą już służbą w administracji skarbowej. Do umorzenia stypendium zalicza się okresy służby w wymiarze co najmniej półrocznym.

(3) Półroczny termin zwrotu stypendium zaczyna biec:
a) od daty utraty prawa do pobierania stypendium,
b) od daty niedotrzymania terminu, przewidzianego w § 11 ust. (1),
c) z chwilą utraty prawa zajmowania urzędów państwowych lub rezygnacji ze stanowiska,
d) z końcem terminu, przewidzianego w § 10 ust. (1).

**§ 13.** W przypadkach, zasługujących na szczególne uwzględnienie, Minister Skarbu może zwolnić stypendystę od obowiązku zwrotu stypendium w całości lub w części, albo wyrazić zgodę na rozłożenie spłaty długu stypendialnego na dłuższy okres.

**§ 14.** Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Skarbu: *E. Kwiatkowski*

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 15 lutego 1939 r. Nr 12, poz. 67).

## 79

## OŚWIADCZENIE RZĄDOWE

z dnia 13 stycznia 1939 r.

**w sprawie złożenia przez Australię dokumentu ratyfikacyjnego protokołu z dnia 30 lipca 1936 r. o interpretacji art. X układu z Niemcami z dnia 20 stycznia 1930 r., dotyczącego kwestyj finansowych.**

Podaje się niniejszym do wiadomości, na podstawie komunikatu Rządu Belgijskiego, że zgodnie z postanowieniami art. 2 protokołu o interpretacji art. X układu z Niemcami z dnia 20 stycznia 1930 r., dotyczącego kwestyj finansowych, podpisanego w Brukseli dnia 30 lipca 1936 r. (Dz. U. R. P. z 1938 r. Nr 51, poz. 396), został złożony Rządowi Belgijskiemu dnia 25 sierpnia 1938 r. w imieniu Rządu Australijskiego dokument ratyfikacyjny powyższego protokołu.

Minister Spraw Zagranicznych: *Beck*

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 8 lutego 1939 r. nr 10, poz. 58).

# 80

## OŚWIADCZENIE RZĄDOWE

z dnia 13 stycznia 1939 r.

**w sprawie ratyfikacji i wymiany dokumentów ratyfikacyjnych układu między Rzecząpospolitą Polską a Konfederacją Szwajcarską, dotyczącego płatności związanych z wierzytelnościami finansowymi, podpisanego w Bernie dnia 30 czerwca 1937 r.**

Podaje się niniejszym do wiadomości, że zgodnie z ustawą z dnia 25 marca 1938 r. (Dz. U. R. P. Nr 21, poz. 169) nastąpiła w dniu 23 grudnia 1938 r. ratyfikacja układu między Rzecząpospolitą Polską o Konfederacją Szwajcarską, dotyczącego płatności związanych z wierzytelnościami finansowymi, podpisanego w Bernie dnia 30 czerwca 1937 r., oraz że wymiana dokumentów ratyfikacyjnych powyższego układu, w wykonaniu jego art. 14, dokonana została w Warszawie dnia 23 grudnia 1938 r.

Tekst wspomnianego układu wraz z przekładem na język polski opublikowany został jako załącznik do rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 9 listopada 1937 r. w sprawie tymczasowego wprowadzenia w życie postanowień tegoż układu (Dz. U. R. P. Nr 78, poz. 569).

Minister Spraw Zagranicznych: *Beck*

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 8 lutego 1939 r. Nr 10, poz. 59).

# 81

## OŚWIADCZENIE RZĄDOWE

z dnia 13 stycznia 1939 r.

**w sprawie rozciągnięcia na szereg terytoriów brytyjskich konwencji z dnia 7 czerwca 1930 r. dotyczącej opłaty stemplowej w przedmiocie weksli trasowanych i własnych.**

Podaje się niniejszym do wiadomości, zgodnie z komunikatem Sekretarza Generalnego Ligi Narodów, że w wykonaniu art. 9 ust. 2 konwencji dotyczącej opłaty stemplowej w przedmiocie weksli trasowanych i własnych, podpisanej wraz z protokołem w Genewie dnia 7 czerwca 1930 r. (Dz. U. R. P. z 1937 r. Nr 26, poz. 179), Rząd Brytyjski zawiadomił dnia 7 września 1938 r. Sekretarza Generalnego Ligi Narodów, że powyższa konwencja i protokół będą stosowane na następujących terytoriach brytyjskich:

Bahamas (z ograniczeniem). [1]

Protektorat wysp brytyjskich Salomona (z ograniczeniem).

Wyspy Falklandzkie i przyległe (z ograniczeniem).

Kolonia wysp Gilbert i Ellice (z ograniczeniem).

Wyspa Maurycego.

Wyspy Św. Heleny i Wniebowstąpienia (z ograniczeniem).

Terytorium Tanganajki (z ograniczeniem).

Tonga (z ograniczeniem).

Transjordania (z ograniczeniem).

Zanzibar (z ograniczeniem).

Minister Spraw Zagranicznych: *Beck*

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 15 lutego 1939 r. Nr 12, poz. 69).

[1] Wzmianka „z ograniczeniem" umieszczona po nazwach pewnych terytoriów wskazuje, iż konwencja stosuje się na tych terytoriach z zastrzeżeniem postanowień przewidzianych w p. D protokołu konwencji.

# 82

## OŚWIADCZENIE RZĄDOWE

z dnia 13 stycznia 1939 r.

**w sprawie rozciągnięcia na szereg terytoriów brytyjskich konwencji z dnia 19 marca 1931 r. dotyczącej opłaty stemplowej w przedmiocie czeków.**

Podaje się niniejszym do wiadomości, zgodnie z komunikatem Sekretarza Generalnego Ligi Narodów, że w wykonaniu art. 9 ust. 2 konwencji, dotyczącej opłaty stemplowej w przedmiocie czeków, podpisanej wraz z protokołem w Genewie dnia 19 marca 1931 r. (Dz. U.

R. P. z 1937 r. Nr 26, poz. 185), Rząd Brytyjski zawiadomił dnia 7 września 1938 r. Sekretarza Generalnego Ligi Narodów, że powyższa konwencja i protokół będą stosowane na następujących terytoriach brytyjskich:

Bahamas,
Protektorat wysp brytyjskich Salomona,
Wyspy Falklandzkie i przyległe,
Kolonia wysp Gilbert i Ellice,
Wyspa Maurycego,
Wyspa Św. Heleny i Wniebowstąpienia,
Terytorium Tanganajki,
Tonga,
Transjordania,
Zanzibar.

Minister Spraw Zagranicznych: *Beck*

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 15 lutego 1939 r. Nr 12, poz. 70).

---

## 83

## ZARZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 28 stycznia 1939 r.

**o zmianie czasu urzędowania urzędów celnych.**

Na podstawie art. 8 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. o prawie celnym (Dz. U. R. P. Nr 84, poz. 610) zarządzam co następuje:

§ 1.

Dla Urzędu Celnego w Wieleniu w okręgu administracyjnym Dyrekcji Ceł w Poznaniu ustala się następujące godziny urzędowe:

a) w porze letniej — w dnie powszednie od godz. 7.30 do 13 i od godz. 15 do 18 oraz w dnie świąteczne od godz. 8 do 9 i od godz. 12 do 13,

b) w porze zimowej — w dnie powszednie od godz. 8 do 13 i od godz. 15 do 17.30 oraz w dnie świąteczne od godz. 8 do 9 i od godz. 12 do 13.

§ 2.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Równocześnie ulega odpowiedniej częściowej zmianie załącznik do rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 27 listopada 1934 r. (Monitor Polski Nr 278, poz. 385 — przedruk z Dz. Urz. Min. Skarbu Nr 34, poz. 453) w pozycji 81 wykazu urzędów celnych okręgu Dyrekcji Ceł w Poznaniu.

Minister Skarbu:
*(—) E. Kwiatkowski.*

(Przedruk z „Monitora Polskiego“ z dnia 9 lutego 1939 r. Nr 32, poz. 54).

---

## 84

## OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 8 lutego 1939 r.

L. D. III. 1454/4/39

**w sprawie przelewu wpływów z tytułu grzywien administracyjnych na właściwe rachunki.**

Do
wszystkich Izb Skarbowych.

W związku z postanowieniami okólnika Ministerstwa Skarbu z dnia 17 grudnia 1937 r. (Dz. Urz. Min. Skarbu Nr 33, poz. 939) kasy urzędów skarbowych zarachowują na dochód budżetu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych wszystkie wpływy z tytułu grzywien, wymierzanych przez władze administracji ogólnej I instancji.

Z uwagi na to, że powyższe wpływy dotyczą również innych części budżetu względnie funduszów, urzędy wojewódzkie są obowiązane dokonywać na podstawie wykazów szczegółowych, otrzymywanych od władz administracji ogólnej I instancji podziału wpływów oraz zbiorowego przelewu na właściwe rachunki stosownie do ustawowych postanowień co do przeznaczenia wpływów wspomnianych grzywien.

Celem uproszczenia urzędowania Ministerstwo Skarbu — w porozumieniu z Najwyższą Izbą Kontroli zwalnia Izby Skarbowe od wynikającego z postanowień § 8 ust. 1 przepisów rachunkowo-kasowych dla izb — obowiązku stwierdzania w dziennikach kasowych, czy kwoty, składające się na ogólną sumę przelewu, — o którym mowa w poprzednim ustępie, wpłynęły do Skarbu — oraz od obowiązku odnotowywania przelewu w tych dziennikach. W związku z tym odpada potrzeba wypisywania przez urzędy wojewódzkie w asygnatach i zleceniach wypłaty dat i pozycji dziennika przychodu kwot, przelewanych na właściwe rachunki (§ 11 ust. 5 przepisów rachunkowo-kasowych dla władz i urzędów państwowych).

Ministerstwo Skarbu zauważa, że powyższe zwolnienie dotyczy wyłącznie dokonywanych przez urzędy wojewódzkie przelewów wpływów z tytułu grzywien administracyjnych na właściwe rachunki. W związku z tym urzędy wojewódzkie zaznaczać będą w treści asygnat i zleceń wypłaty, że przelew dotyczy przeniesienia wpływów z tytułu grzywien na właściwe rachunki.

Dyrektor Departamentu:
(—) *Nowak.*

---

## 85

## OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 10 lutego 1939 r.

L. D. III. 1722/4/39

**w sprawie udziału związków samorządu terytorialnego we wpływach podatku obrotowego.**

Do

wszystkich Izb Skarbowych, Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego (Wydział Skarbowy) oraz do wszystkich urzędów skarbowych.

W myśl postanowień art. 12 i 15 ust. 1 ustawy z dnia 4 maja 1938 r. o podatku obrotowym (Dz. U. R. P. Nr 34, poz. 292) związki samorządu terytorialnego z dniem 1 stycznia 1939 r., otrzymują udział w wysokości:

a) 17% we wpływach państwowego podatku przemysłowego od obrotu za lata podatkowe do roku 1938 włącznie,
b) 15,5% we wpływach podatku obrotowego, tj. za lata podatkowe od roku 1939 począwszy.

W związku z tym Ministerstwo Skarbu, zmieniając częściowo postanowienia okólnika Ministerstwa Skarbu z dnia 15 marca 1937 L. D. III. 2501/4/37 (Dz. U. M. S. Nr 8, poz. 241) zarządza co następuje:

Kasy urzędów skarbowych mają w bieżącym okresie budżetowym oraz w okresie 1939/40 zapisywać:

a) gotówkowe wpłaty państwowego podatku przemysłowego od obrotu za lata podatkowe do 1938 r. włącznie — w przedziałce 1 dziennika specjalnego Nr 1,
b) gotówkowe zaliczki na państwowy podatek przemysłowy od obrotu za lata podatkowe do 1938 r. włącznie — w przedziałce 2 dziennika specjalnego Nr 1, wpisując w nagłówku przedziałki „zaliczka do 1938",
c) gotówkowe zaliczki na podatek obrotowy za lata podatkowe od 1939 roku począwszy w przedziałce 3 tegoż dziennika.

Gotówkowe wpływy scalonego państwowego podatku przemysłowego od obrotu i zaliczek na ten podatek jak i na scalony podatek obrotowy za lata podatkowe od 1939 r. począwszy — zapisują Kasy do tych samych przedziałek, do których wpisuje się podatek przemysłowy od obrotu niescalony jak i zaliczki na ten podatek oraz na podatek obrotowy, przy czym w nagłówku odnośnego pokwitowania (a tym samym i w jego odbitce oraz dzienniku) wpisują wyraz „Scalony" ponad wyrazem „Pokwitowanie".

W dzienniku specjalnym Nr 1 wyprowadza się osobno sumy podatku przemysłowego od obrotu za lata podatkowe do roku 1938 oraz zaliczek na tenże podatek jak i na podatek obrotowy oraz osobno sumy scalonego podatku przemysłowego od obrotu, zaliczek na ten podatek oraz na scalony podatek obrotowy.

W dzienniku specjalnym Nr 2 otwierają kasy osobne przedziałki dla wpływów zaliczek na podatek obrotowy za lata od 1939 r. począwszy oraz osobne przedziałki dla wpływów zaliczek na scalony podatek obrotowy. Celem uzyskania potrzebnej ilości przedziałek dziennik specjalny Nr 2 należy założyć zgodnie ze wskazówkami podanymi w punkcie 7 okólnika Ministerstwa Skarbu z dn. 11 lutego 1938 r. L. D. III. 1776/4/38 (Dz. U. M. S. Nr 5, poz. 124).

W odchyleniu od powyżej ustalonego trybu postępowania kasy urzędów skarbowych okręgu Izby Skarbowej Grodzkiej w Warszawie wykazują wpływy zaliczek na podatek obrotowy za lata podatkowe od 1939 r. oraz wpływy zaliczek na scalony podatek obrotowy za lata podatkowe od 1939 r. w osobnych przedziałkach sumariusza. Celem umożliwienia należytego rozdziału wpłat w sumariuszu pokwitowania oraz odbitki tychże winny zawierać oprócz dokładnego tytułu wpłaty, podział wpłaconej sumy według lat podatkowych.

W sprawozdaniach miesięcznych i rocznych (wzór Nr 34 i 35) wpływy podatku obrotowego oraz zaliczek na ten podatek należy wykazywać z podziałem na wpływy podatku oraz zaliczek za lata podatkowe do 1938 r. włącznie i za lata podatkowe od 1939 r. włącznie.

Dyrektor Departamentu:
(—) *Nowak.*

---

## 86

## OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 14 lutego 1939 r.

L. D. III. 1418/4/39

**w sprawie sprzedaży etykiet na mąkę i kaszę przez kasy urzędów skarbowych.**

Do

wszystkich Izb Skarbowych, Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego (Wydział Skarbowy) oraz do wszystkich Urzędów Skarbowych.

Doszło do wiadomości Ministerstwa Skarbu, że kasy urzędów skarbowych w okręgach niektórych izb skarbowych ograniczają sprzedaż etykiet na mąkę i kaszę do pewnych tylko dni i godzin.

W związku z tym Ministerstwo Skarbu — wskazując na postanowienia § 6 przepisów rachunkowo-kasowych dla kas urzędów skarbowych — wyjaśnia, że sprzedaż etykiet na mąkę i kaszę ma się odbywać w kasach urzędów skarbowych we wszystkie dni za wyjątkiem niedziel i świąt w godzinach dla publiczności ustalonych wspomnianym wyżej przepisem.

Naczelnik Wydziału:
(—) Dr Bielak.

---

## 87

## OKÓLNIK C 180 MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 8 lutego 1939 r.

L. D. IV. 3985/2/39

**w sprawie odpraw przywozowych, dokonanych z zastosowaniem zniżek i zwolnień celnych.**

Do

wszystkich Dyrekcyj Ceł, urzędów celnych oraz Inspektoratu Ceł w Gdańsku.

1. Ministerstwo Skarbu zarządza prowadzenie przez urzędy celne ewidencji wszystkich odpraw celnych towarów zagranicznych, dokonywanych z zastosowaniem zniżek i zwolnień celnych, przewidzianych w taryfie celnej przywozowej oraz w rozporządzeniach o zniżkach celnych i zwolnieniach od cła, wydawanych na zasadzie art. 23 p. 1 lit. a) prawa celnego.

2. Na podstawie tej ewidencji urzędy celne, po upływie każdego kwartału, sporządzają kwartalne wykazy według załączonego wzoru i przedstawiają je bezpośrednio Ministerstwu Skarbu w terminie 10-dniowym, następującym po kwartale sprawozdawczym. Dla objęcia wykazem za dany kwartalny okres sprawozdawczy miarodajną jest data uiszczenia, odroczenia lub zakredytowania należności celnych, a przy towarach wolnych od tych należności, data wydania towaru.

3. Na każdy rodzaj zniżek i zwolnień celnych powinny być sporządzane osobne wykazy. Jako poszczególne rodzaje ulg celnych rozróżniać należy w niniejszym przypadku:

a) ulgi celne, przewidziane w taryfie celnej przywozowej, stosowane na zasadzie pozwoleń Ministerstwa Skarbu lub zaświadczeń Ministerstwa Przemysłu i Handlu;

b) ulgi celne, przewidziane w rozporządzeniach o zniżkach i zwolnieniach celnych, opartych na art. 23 p. 1 lit. a) prawa celnego. Dla każdej z 3-ch list rozporządzenia zasadniczego (obecnie z 27.X. 1938 r. — Dz. U. R. P. Nr 84, poz. 570) sporządzać należy oddzielne wykazy; również oddzielnie wykazywać należy ulgi stosowane na podstawie innych osobnych rozporządzeń, wydawanych na zasadzie cyt. art. 23 p. 1 lit. a).

4. Wykazy kwartalne powinny zawierać:

a) określenie towarów, odprawianych za cłem zniżonym lub za zwolnieniem od cła, ściśle według brzmienia ustalonego w odnośnych przepisach ulgowych, zawartych w taryfie celnej wzgl. w rozporządzeniach o zniżkach i zwolnieniach od cła i w kolejności w tych przepisach podanej np.:

I. w odniesieniu do wykazu ulg celnych z taryfy celnej:

| | |
|---|---|
| uwaga do poz. 19 | Nasiona buraków |
| uwaga do poz. 112 | Zwierzęta zarodowe, objęte poz. 105, 107, 108, 109, 110, 112 sprowadzane w celach hodowlanych . . |

II. w odniesieniu do wykazu ulg celnych z rozporządzenia z dnia 27.X. 1938 r., wykaz Nr 1:

| | |
|---|---|
| z poz. 89 p. 1 | używane w lecznictwie rośliny, ich części, nierozdrobnione . . . . |
| grupa 11 i z grupy 23 poz. 254, 255, 256 i 258 | ryby, skorupiaki, mięczaki, — ich przetwory, — do przerobu na mączkę rybną . . . |
| — | materiały do budowy i naprawy statków morskich . . . . . |

b) wagę wymiarową (wzgl. ilość sztuk) przesyłek towarowych, odprawionych w kwartale sprawozdawczym;
c) wartość towarów odprawionych — w złotych, według zgłoszeń statystycznych;
d) cło według stawek celnych autonomicznych II wzgl. I kolumny tar. cel. (lądowe lub morskie) — (bez opłat manipulacyjnych);
e) pobrane cło ulgowe — (bez opłat manipulacyjnych).

Dane według b-e podawać należy łącznie dla wszystkich odprawionych w kwartale sprawozdawczym przesyłek towarowych, odnoszących się do jednej i tej samej pozycji, podanej w wykazach towarów objętych rozporządzeniami o zniżkach i zwolnieniach od cła; to samo odnosi się do poszczególnych pozycyj taryfy celnej, dotyczących zniżek względnie zwolnień od cła.

5. Zarządzenie niniejsze ma zastosowanie do odpraw celnych, dokonanych z zastosowaniem omawianych zniżek i zwolnień celnych, począwszy od 1 stycznia 1939 r. Pierwsze sprawozdanie za okres od stycznia do marca rb. włącznie przedstawić należy Ministerstwu Skarbu do dnia 10 kwietnia rb. Sprawozdań negatywnych nie należy przedstawiać.

Dyrektor Departamentu:
(—) *Maksymowicz.*

**Załącznik** do okólnika
L. D. IV. 3985/2/39.

Urząd Celny w . . . . . .

**Wykaz za . . . kwartał roku kalendarzowego 1939 odpraw celnych z zastosowaniem zniżek wzgl. zwolnień celnych, przewidzianych w *)** . . . . . . . . . . . . . . . . . . . .

| Poz. i pp tar. celn. przywozowej | Określenie towaru | Waga wymiarowa w kg wzgl. ilość sztuk | Wartość towaru w zł | Cło normalne wg II lub I kolumny stawek T. C. | Cło ulgowe | U w a g a |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | |

*) UWAGA: Należy wpisać, zależnie od rodzaju ulg celnych, a więc np. w taryfie celnej przywozowej lub w wykazie Nr 1, w wykazie Nr 2 lub w wykazie Nr 3 rozp. o zniżkach i zwolnieniach celnych lub w osobnych rozporządzeniach analogicznych.

## 88

## OKÓLNIK C 181 MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 17 lutego 1939 r.

L. D. IV. 3792/3/39

**w sprawie zapalniczek, przywożonych z zagranicy przez podróżnych do osobistego użytku.**

Do
wszystkich Dyrekcyj Ceł, Urzędów Celnych oraz Inspektoratu Ceł w Gdańsku.

W związku z przywozem przez podróżnych z zagranicy zapalniczek zarządza się, co następuje:

1) Przy odprawie podróżnych przybyłych z zagranicy należy zwracać uwagę każdego podróżnego na obowiązek zgłoszenia przywiezionych z zagranicy zapalniczek.

2) Zapalniczki mogą być przepuszczone, jeżeli są przeznaczone do osobistego użytku podróżnych.

Zapalniczki używane podlegają zwolnieniu od należności celnych na podstawie art. 22 ust. II p. 1 prawa celnego bez względu na to, czy są wykonane z metali nieszlachetnych, czy też szlachetnych; zapalniczki nowe podlegają ocleniu.

3) Zaznacza się, że dla każdej osoby przybywającej z zagranicy może być przepuszczona do osobistego użytku tylko jedna zapalniczka (używana — za zwolnieniem od należności celnych, nowa — za pobraniem tych należności).

Pozostałe zgłoszone przez podróżnych zapalniczki powinny być w urzędzie celnym zdeponowane.

4) Stosownie do przepisu art. 4 i 5 Ustawy z dnia 30 stycznia 1931 r. o monopolu zapałczanym (Dz. U. R. P. Nr 9, poz. 45), znowelizowanej dekretem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 stycznia 1936 r. w sprawie zmiany ustawy o monopolu zapałczanym (Dz. U. R. P. Nr 3/36, poz. 12) na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej podlegają zapalniczki opłacie monopolowej, a jeżeli chodzi o zapalniczki ze złota i srebra — podatkowi. Z tych względów opłata monopolowa wzgl. podatek powinny być pobrane od każdej zapalniczki, zarówno oclonej jak i zwolnionej od należności celnych.

5) W myśl § 3 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 25 czerwca 1937 r. o wykonaniu dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 14 stycznia 1936 r. w sprawie zmiany ustawy o monopolu zapałczanym (Dz. U. R. P. Nr 48, poz. 376) kwit wydany na dowód uiszczenia opłaty monopolowej lub podatku od zapalniczek, przywożonych z zagranicy przez podróżnych do osobistego użytku, zastępuje w ciągu miesiąca od daty wystawienia znaczek podatkowy na przy-

wiezionej zapalniczce. W ciągu tego miesiąca przywiezioną zapalniczkę należy zgłosić wraz z kwitem na uiszczenie opłaty monopolowej lub podatku do urzędu skarbowego akcyz i monopolów państwowych celem zaopatrzenia zapalniczki w znaczek podatkowy.

Na przepis powyższy należy zwracać uwagę podróżnych przy wydawaniu im kwitów.

6) Przy tranzytowym przejeździe podróżnych przez polski obszar celny do posiadanych przez nich nowych zapalniczek stosuje się warunkową odprawę na ogólnych zasadach; do zapalniczek używanych nie stosuje się w tym przypadku odprawy warunkowej i nie pobiera się zabezpieczenia celnego ani z tytułu należności celnych ani też opłaty monopolowej względnie podatku.

7) Okólnik niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Jednocześnie uchyla się: 1) Okólnik z dnia 28 marca 1935 r. L. D. IV. 7151/1/35 w sprawie clenia zapalniczek przywożonych przez podróżnych (Dz. Urz. Min. Sk. Nr 10, poz. 226), 2) Okólnik C 95 z dnia 29 października 1937 r. L. D. IV. 26291/1/37 w sprawie postępowania przy przywozie zapalniczek przez podróżnych (Dz. Urz. Min. Sk. Nr 29, poz. 860), 3) Okólnik C 104 z dnia 30 listopada 1937 r. L. D. IV. 29040/1/37 w sprawie clenia zapalniczek przywożonych przez podróżnych (Dz. Urz. Min. Sk. Nr 32, poz. 909).

Dyrektor Departamentu:
(—) *Maksymowicz.*

---

## 89

## OKÓLNIK C 182 MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 15 lutego 1939 r.

L. D. IV. 34952/1/38

**w sprawie sprzedaży z przetargu publicznego środków leczniczych, farmaceutycznych, trucizn oraz środków odurzających.**

Do

Dyrekcji Ceł w Warszawie, Poznaniu, Mysłowicach, Lwowie i podległych im urzędów celnych.

Wobec niejednolitego postępowania urzędów celnych przy sprzedaży z przetargu publicznego trucizn oraz środków leczniczych nieopłaconych cłem, zajętych lub skonfiskowanych w postępowaniu karnym skarbowym, jak również niejednolitego postępowania z tymi środkami w razie bezskuteczności przetargu, Ministerstwo Skarbu zarządza co następuje:

1) a) Środki lecznicze zarejestrowane, dozwolone do przywozu na podstawie zaświadczeń wojewódzkiej władzy administracji ogólnej (§ 24 cz. III pkt 1 przepisów wykonawczych do prawa celnego), wymienione w wykazie do okólnika Ministerstwa Skarbu z dnia 22 czerwca 1938 r. L. D. IV. 8734/2/38 (Dz. Urz. Min. Sk. Nr 20, poz. 486 — Monitor Polski Nr 158, poz. 286), uzupełnionym okólnikiem z dnia 18 listopada 1938 r. L. D. IV. 29077/2/38 (Dz. Urz. Min. Sk. Nr 32, poz. 771) i ew. następnymi zmianami,

b) trucizny i środki farmaceutyczne silnie działające, dozwolone do przywozu na podstawie zaświadczeń wojewódzkiej władzy administracji ogólnej, wymienione w wykazie do okólnika Ministerstwa Skarbu z dn. 27 października 1933 r. L. D. IV. 28534/2/33 (Dz. Urz. Min. Sk. Nr 36, poz. 303), zmienionym okólnikiem z dn. 28 kwietnia 1937 r. L. D. IV. 9806/2/37 (Dz. Urz. Nr 12, poz. 399), z uwzględnieniem dalszych ewent. zmian,

c) środki lecznicze nie wymienione w wykazach (preparaty galenowe, związki chemiczne używane w lecznictwie przywożone w stanie dozowanym oraz mieszaniny związków chemicznych używane w lecznictwie — § 24 cz. III pkt 2 przepisów wykonawczych),

— mogą być sprzedawane z przetargu publicznego wytwórniom wymienionych wyżej artykułów, aptekom oraz osobom legitymującym się zaświadczeniem wojewódzkiej władzy administracji ogólnej, stwierdzającym, że prowadzą handel hurtowy tymi artykułami. Poza tym wymienione wyżej środki lecznicze, trucizny i środki farmaceutyczne mogą być sprzedawane z przetargu publicznego tylko pod warunkiem wywiezienia ich z powrotem za granicę.

W razie bezskuteczności przetargu, towary wymienione w pkt a) mogą być przydzielane szpitalom, przychodniom i instytucjom o celach pokrewnych, towary zaś wymienione w pkt b) i c) — należy przekazywać właściwym terytorialnie Urzędom Wojewódzkim (Wydziałom Zdrowia).

2) a) Surowice i szczepionki używane w lecznictwie (§ 24 cz. III pkt 4 przepisów wykonawczych do prawa celnego),

b) przetwory zawierające substancje odurzające (§ 24 cz. III pkt 5 przep. wykon.), wymienione w wykazie do okólnika Ministerstwa Skarbu z dn. 16 listopada 1935 r. L. D. IV. 30359/2/35 (Dz. Urz. Nr 35, poz. 806) wraz z późniejszymi zmianami i uzupełnieniami (L. D. IV. 16674/2/36 — Dz. Urz. Nr 21, poz. 658; L. D. IV. 5504/2/37 — Dz. Urz. Nr 8, poz. 246; L. D. IV. 9807/2/37—Dz. Urz. Nr 13, poz. 416), z uwzględnieniem dalszych ewent. zmian,

c) alkaloidy, ich surowce i pochodne, wymienione w okólniku Ministerstwa Skarbu z dn. 28 kwietnia 1937 r. L. D. IV. 9808/2/37 (Dz, Urz. Nr 12, poz. 398), z uwzględnieniem dalszych ewent. zmian,

d) produkty zawierające zapalny fosfor biały (żółty), biel ołowianą, siarczan ołowiu oraz inne produkty zawierające te związki ołowiu

(§ 24 cz. III pkt 6 i 7 przepisów wykonawczych), — mogą być sprzedawane z przetargu publicznego do wolnego obrotu jedynie pod warunkiem przedstawienia przez nabywcę każdorazowo pozwolenia przywozu Ministerstwa Opieki Społecznej.

Poza tym artykuły wyżej wymienione mogą być sprzedawane z przetargu publicznego pod warunkiem wywiezienia ich za granicę, przy czym, jeżeli chodzi o wywóz artykułów objętych pkt b) i c), wymagane jest przedstawienie każdorazowo zezwolenia na wywóz Ministerstwa Opieki Społecznej.

Niesprzedane z przetargu publicznego towary objęte ust. 2 należy przekazywać właściwym terytorialnie Urzędom Wojewódzkim (Wydziałom Zdrowia), z wyjątkiem środków odurzających (pkt b) i c)), które winny być przekazywane bezpośrednio Ministerstwu Opieki Społecznej.

3) Towary dostarczone do urzędu celnego bez podania nazwy lub składu, a zakwalifikowane przez urząd celny jako jeden z artykułów, wymienionych wyżej w ustępach 1) i 2), mogą być sprzedawane z przetargu publicznego do wolnego obrotu jedynie pod warunkiem przedstawienia przez nabywcę każdorazowo pozwolenia Ministerstwa Opieki Społecznej.

Niesprzedane z przetargu publicznego towary takie należy komisyjnie niszczyć.

4) Przy przekazywaniu niesprzedanych artykułów, zgodnie z podanymi wyżej wskazówkami, należy przestrzegać, by przedmioty należące do jednej odprawy celnej względnie sprawy karnej skarbowej, zebrane były w osobną paczkę, opakowaną w sposób zabezpieczający je przed uszkodzeniem lub zniszczeniem i zaopatrzoną w pieczęć lakową urzędu. W piśmie przekazującym należy podać nazwę i wagę przekazywanych artykułów ze wskazaniem dokumentu odprawy celnej względnie oznaczeniem sprawy karnej skarbowej.

Dyrektor Departamentu:
(—) *Maksymowicz.*

---

## 90

## OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 14 lutego 1939 r.

L. D. V. 3540/2/39

**w sprawie odraczania terminu do składania zeznań o dochodzie na rok 1939 podatkowy.**

Do

wszystkich Izb Skarbowych, Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego (Wydział Skarbowy) oraz wszystkich Urzędów Skarbowych.

Ministerstwo Skarbu podaje do wiadomości, iż w roku bieżącym nie będzie wydane zarządzenie w sprawie generalnego przesunięcia terminu do składania zeznań o dochodzie na rok podatkowy 1939 przez osoby fizyczne i spadki wakujące, prowadzące księgi handlowe lub gospodarcze.

Z tego więc względu Ministerstwo Skarbu poleca załatwiać przychylnie wszystkie indywidualne podania prowadzących księgi osób fizycznych i spadków wakujących o odroczenie terminu do składania zeznań o dochodzie na rok podatkowy 1939 nie dłużej niż do 1 kwietnia 1939 r., nawet gdyby podania te nie zawierały szczegółowych motywów.

Jeśli natomiast chodzi o podania należycie uzasadnione — przepisy § 239 instrukcji podatkowej, na mocy których władze skarbowe władne są odraczać termin do składania zeznań do 1 maja dla osób fizycznych i do 1 lipca dla osób prawnych, w dalszym ciągu posiadają moc obowiązującą, z tym, że termin określony w instrukcji podatkowej nie ogranicza uprawnień pp. Dyrektorów izb skarbowych (§ 116 rozp. wyk. do O. P.).

Odroczenie terminu do złożenia zeznania na podstawie niniejszego zarządzenia automatycznie powoduje przesunięcie terminu płatności zaliczki (przedpłaty) na państwowy podatek dochodowy.

Podsekretarz Stanu:
*(—) K. Morawski.*

---

## 91

## OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 6 lutego 1939 r.

L. D. VI. 8407/4/37

**w sprawie rewizyj obrachunkowych w rektyfikacjach i zakładach odwadniania spirytusu.**

Do

wszystkich Izb Skarbowych oraz Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego (Wydział Skarbowy) w Katowicach.

W myśl postanowień § 22 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 10 września 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr 88, poz. 746) w brzmieniu rozporządzeń Ministra Skarbu z dnia 30 grudnia 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr 3, poz. 12 z 1934 r.) i z dnia 16 kwietnia 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr 33 poz. 235) rewizje obrachunkowe w rektyfika-

cjach i zakładach odwadniania spirytusu są dokonywane po opróżnieniu aparatu rektyfikacyjnego lub odwadniającego.

Stosowanie tego przepisu w rektyfikacjach, posiadających aparaty o ruchu ciągłym, oraz w zakładach odwadniania spirytusu natrafia na znaczne trudności, gdyż opróżnianie aparatu trwa kilka dni, przy czym powstają znaczne straty, a ponadto w zakładach odwadniania spirytus wydobyty z aparatu jest zmieszany z benzolem i benzyną.

W związku z powyższym Ministerstwo Skarbu upoważnia Izby Skarbowe (Wydział Skarbowy) do zwalniania właścicieli zakładów odwadniania i rektyfikacyj spirytusu, posiadających aparaty o ruchu ciągłym, od obowiązku opróżniania aparatów rektyfikacyjnych i odwadniających przy rewizji obrachunkowej.

W przypadkach zwalniania przedsiębiorcy od obowiązku opróżniania aparatu należy uprzednio zarządzić ustalenie ilości spirytusu, znajdującej się w aparacie w następujący sposób:

po opróżnieniu aparatu oblicza się dokładnie ilość spirytusu oddanego na aparat oraz ilość otrzymanych produktów, a następnie oblicza się ilość spirytusu pozostającą w aparacie, uwzględniając zanik produkcyjny.

Czynność ta powinna być dokonana w obecności przedsiębiorcy lub jego zastępcy przez dwóch urzędników, z których jeden powinien być kierownikiem rejonu Kontroli Skarbowej. Z powyższych czynności powinien być spisany protokół w dwóch egzemplarzach. Jeden egzemplarz protokółu pozostaje przy aktach przedsiębiorstwa, a drugi przesyła się izbie skarbowej.

Równocześnie Ministerstwo Skarbu wyjaśnia, że przy rewizjach obrachunkowych bez opróżniania aparatów destylacyjnych względnie odwadniających, należy mieć na uwadze postanowienia ust. 1 § 26 oraz ust. 3 § 22 powołanego rozporządzenia Ministra Skarbu. W myśl tych postanowień zanik aparatowy liczy się od ilości spirytusu wziętej na aparat i oczyszczonej względnie odwodnionej (aparat zostaje opróżniony). W przypadkach więc rewizyj bez opróżniania aparatu nie należy obliczać zaniku produkcyjnego od ilości pozostającej w aparacie i traktować ją jako zapas magazynowy.

Dyrektor Departamentu:
(—) *M. Węgrzynowski.*

---

## KOMUNIKATY MINISTERSTWA SKARBU.

### Komunikat

**o unieważnieniu zagubionych pieczęci urzędowych i blankietu świadectwa przemysłowego.**

Ministerstwo Skarbu zawiadamia o unieważnieniu zaginionych:

a) w okręgu Izby Skarbowej we Lwowie— pieczęci urzędowej do laku z napisem: „Kontrola Skarbowa 371";

b) w okręgu Izby Skarbowej w Kielcach— pieczęci urzędowej do tuszu z napisem: „Kontrola Skarbowa 1292";

c) w okręgu Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego — pieczęci urzędowej do tuszu z napisem: „Kontrola Skarbowa 684";

d) w okręgu Izby Skarbowej w Lublinie — blankietu świadectwa przemysłowego Nr 313.000.

WYCIĄG Z CEDUŁY URZĘDOWEJ

# GIEŁDY PIENIĘŻNEJ W WARSZAWIE

z dnia 16 lutego 1939 roku.

| WALUTY | Za | Sprzedaż (Złotych) | Kupno (Złotych) |
|---|---|---|---|
| **a) BILETY BANKOWE** | | | |
| Belgi belgijskie | 100 Blg. | 89,20 | 89,67 |
| Dinary jugosłow. | 100 Din. | — | — |
| Dolary Stanów Zjedn. | 1 Dol. | 5,27$^{1}/_{2}$ | 5,30 |
| Dolary kanadyjskie | 1 Dol. | 5,23 | 5,25$^{1}/_{2}$ |
| Floreny holenderskie | 100 Fl. | 284,90 | 285,62 |
| Franki francuskie | 100 Fr. | 13,99 | 14,09 |
| Franki szwajcarskie | 100 Fr. | 120,10 | 120,90 |
| Funty angielskie | 1 Ł. | 24,76 | 24,92 |
| Funty palestyńskie | 1 Ł. | — | — |
| Funty tureckie | 1 Ł. | — | — |
| Guldeny gdańskie | 100 Gld. | 99,75 | 100 25 |
| Kor. cz.-sł. odc. do 100 kor. | 100 K. | — | — |
| Korony duńskie | 100 K. | 110,40 | 111,18 |
| Korony estońskie | 100 K. | — | — |
| Korony norweskie | 100 K. | 124,20 | 125,12 |
| Korony szwedzkie | 100 K. | 127,50 | 128,42 |
| Leje rumuńskie | 100 Lei | — | — |
| Lewy bułgarskie | 100 Lew. | — | — |
| Liry włoskie | 100 Lir. | 16,30 | 16,80 |
| Łaty łotewskie | 100 Łat. | — | — |
| Marki fińskie | 100 Mk. | 10,70 | 10,99 |
| Marki niemieckie | 100 Mk. | — | — |
| Pengő węgierskie | 100 Png. | — | — |
| Pesety hiszpańskie | 100 Pes. | — | — |

| WALUTY | Za | Transakcje (Złotych) | Sprzedaż (Złotych) | Kupno (Złotych) |
|---|---|---|---|---|
| **b) CZEKI I WYPŁATY** | | | | |
| Amsterdam | 100 Fl. | 284,90 | 284,18 | 285,62 |
| Belgrad | 100 Din. | — | — | — |
| Berlin | 100 Mk. | — | 212,01 | 213,07 |
| Bruksela | 100 Blg. | 89,45 | 89,23 | 89,67 |
| Budapeszt | 100 Png | — | — | — |
| Bukareszt | 100 Lei | — | — | — |
| Gdańsk | 100 Gld. | — | 99,75 | 100,25 |
| Helsinki | 100 Mk. | 10,96 | 10,93 | 10,99 |
| Konstantynopol | 1 Ł. | — | — | — |
| Kopenhaga | 100 K. | 110,90 | 110,62 | 111,18 |
| Kowno | 100 Lit. | — | — | — |
| Londyn | 1 Ł. | 24,85 | 24,78 | 24,92 |
| Madryt | 100 Pes. | — | — | — |
| Mediolan | 100 Lir. | — | 27,78 | 27,92 |
| Montreal | 1 Dol. | — | 5,24$^{3}/_{4}$ | 5,27$^{1}/_{4}$ |
| Nowy Jork | 1 Dol. | 5,30 | 5,28$^{3}/_{4}$ | 5,31$^{1}/_{4}$ |
| Nowy Jork telegr. | 1 Dol. | 5,30$^{1}/_{4}$ | 5,29 | 5,31$^{1}/_{2}$ |
| Oslo | 100 K. | 124,80 | 124.48 | 125,12 |
| Paryż | 100 Fr. | 14,05 | 14,01 | 14,09 |
| Praga | 100 K. | — | 18,06 | 18,16 |
| Ryga | 100 Łat. | — | — | — |
| Sofia | 100 Lew. | — | — | — |
| Sztokholm | 100 K. | 128,10 | 127,78 | 128,42 |
| Tallin | 100 K. | — | — | — |
| Tel-Aviv | 1 Ł. | — | — | — |
| Zurych | 100 Fr. | 120,60 | 120,30 | 120,90 |
| **c) MONETY:** | | | | |
| **2. Srebro:** | | | | |
| Marki niemieckie | 100 Mk. | — | 70.00 | 73,00 |

Kurs urzędowy 1 grama czystego złota = 5,9244 zł.